

bb 77. irodalmi est kecskeméten

vid lk-lm fm

1964. február 11.

kedden irodalmi estet tartottak kecskeméten, a szakszer-
vezetek megyei székházában, a katona józsef megyei könyvtár
és a városi művelődési ház rendezésében. az alföldi város irodalom-
barátainak udvaros béla, a kecskeméti katona józsef színház
rendezője többek között szimonov, arbuzov, pogogyin és
visnyevszkij műveiről tartott előadást, a színház művészei
részleteket adtak elő a szovjet írók drámáiból. /mti/

-. -

v é g e

- 44 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 169 400, 369 500

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. február 12.

bb 1. tavaszi nagytakarítás a budapesti parkokban - a főváro-
si kertészeti vállalat az 1. és a 11. kerületben tervez nagy
parkfelújítást

i hbj/sk szb vg

1964. február 12.

télidőben sem tétlenkedtek a fővárosi kertészeti vállalat
dolgozói, 3 800 köbméter talajjavító anyagot - tőzegkomposztot -
szállítottak a parkokba, amelyet, ha megennyhült az idő fél-egy-
centiméteres rétegben szétterítenek.

egy-két hét múlva minden parkban nagyarányú takarítást ren-
deznek. télen ugyanis rengeteg szemét gyűlt össze a zöldterülete-
ken, s ennek takarítása sürgető, a fagyveszély elmúltával
250 000 tő rózsát takarnak ki.

az idén a vállalat elsősorban az 1. és a 11. kerületben ter-
vez nagyobb parkfelújítást, így például a petőfi hid környékén,
a lágymányoson, a várban és a várnegyedben. az egyik legsürge-
tőbb tennivaló a jubileumi park építése, a park a tervek sze-
rint 1965. augusztus 20-án nyílik meg, a gellérthegy déli lej-
tőjén elterülő parkban az idén elsősorban mélyépitési feladato-
kat oldanak meg, csatornákat, vízvezetékeket fektetnek, árko-
kat, csobógókat alakítanak ki a felszíni víz elvezetésére, ren-
dezik a terepet, kerti utakat építenek, támfalakat és lépcsőket.
a másik fontos feladat, az erzsébet hid környékének, a gellérthegy
északi oldalának és a tabánnak a rendezése. a gellérthegy
északi oldala, mivel évtizedek óta nem tartották rendben - el-
vadult, nagyra nőttek a bozótok, rendezetlen a fák koronája. itt
a vállalat korszerű szép parkrészeket kíván kialakítani, hason-
lóképpen fásítják, parkosítják az egész tabánt, mégpedig kora
őszig. az előjelek szerint szép zöld szőnyeg lesz a belváros-
nak a március 15 tér, ahol jelenleg a kőtemető található.

a lakótelepeken is folytatják a kertészeti munkákat, így
például a lakatos utcai lakótelepen többmillió forintos költsé-
ggel épül zöldterület.

az idén is szép virágos lesz budapest. már 80 000 tulipán-
hagyma várja a tavaszt a földben, április elejére 200 000
tő kétnyári virágot, árvácskát és százszorszépet ültetnek. több-
helyütt, például a nagyköruton, a váci uton, az üllői uton, a
megöregedett és sokhelyütt megpuhvásodott fákat kivágják, s
helyükre újat telepítenek, az idén összesen 5 000 új sorfát ül-
tetnek budapesten. /mti/

- 1 -

bb 2. március 20-ig beváltják a csavaros bakelit söröskupakokat

i tó/tm szb vg

1964. február 12.

a magyar országos söripari vállalat a söröspalackok lezárására eddig alkalmazott csavaros bakelit kupakokat kicseréli. erre tekintettel a belkereskedelmi minisztérium felhívja a vendéglátóipari és élelmiszer kiskereskedelmi vállalatokat, hogy erről jól látható helyen kifüggesztett plakáton tájékoztassák a vásárlókat. a minisztérium utasítja az érintett vállalatokat, hogy március 20-ig a palackozott sört forgalomba hozó valamennyi bolt, vendéglátóipari egység - függetlenül attól, hogy a vásárlás hol történt - köteles a söröspalackot lezáró kupakokat 3 forintos betétdíj visszatérítése ellenében beváltani. március 20-a után a boltok a kupakokat már nem vehetik vissza. /mti/

-. -

bb 3. az idén már négy lovasiskola működik a balaton környékén

vid ká/tr szb

1964. február 12.

a balatonvidék üdülő és kiránduló vendégei, főleg a külföldi turisták az elmúlt évben rendkívül megkedvelték a nagyvázsonyi és a tihanyi lovasiskolát. a tihanyi félszigeten a külföldi vendégek kérésére nyitották meg az iskolát, amelynek a főszezonban nagyszámu részvevője volt. nagyvázsonyban és tihanyban egyaránt a lovaglás tudományában jártasabb vendégek részére hosszabb túralovaglások, kirándulások is rendeztek. az érdeklődés láttán az idegenforgalmi szervek a földművelésügyi minisztérium lótenyésztési igazgatóságával közösen a tavasszal további két lovasiskola megnyitását tervezi a balatonpart két forgalmas helyén, siófokon és balatonfüreden. /mti/

-. -

bb 4. a párizs lángjai az operaház februári műsorán

i ol/sk szb fm

1964. február 12.

aszafjev táncjátéka, a párizs lángjai február 27-én kerül színre a magyar állami operaházban. a táncjátékot vajnonen változatlan koreográfiájával, horváth mária, asszisztens és rendező közreműködésével, fráter gedeon vezényletével adják elő. a főbb szerepekben fülöp viktor, lakatos gabriella, kun zsuzsa és sipeki levante, pető lászló, suba gyula, némethy sándor, sallay zoltán, gál éva és molnár ferenc lép fel. /mti/

-. -

- 2 -

bb 5. az irodalmi színpad új műsorai

i bi/sk szb fm

1964. február 12.

az irodalmi színpad a népszerű szállj költemény sorozatban február 23-án radnóti miklós-estet rendez. a költeményeket demján éva, egressy istván, gáti józsef, horváth ferenc, ilosvay katalin és szentpál mónika adja elő. moldován stefánia megzenésített verseket énekel. zongorán kísér arató pál.

február 27-én móra ferenc-émlékestet tart az irodalmi színpad az író halálának 30. évfordulója alkalmából. a versekből és prózarészletekből összeállított műsorban fellép bessenyi ferenc, bodor tibor, egressy istván, horváth ferenc, horváth jeno, mécs károly, palotai ercsi és szentpál mónika. az aranykoporsó-ból dramatizált részletet ad elő béres ilona, bodor tibor és mécs károly. a dramatizálás selmeczi elek munkája. közreműködik a műsorban zempléni kornél zongoraművész. /mti/

-. -

bb 6. szedik a parajt a dunavecsei zöldsévetben

vid ká/tr szb

1964. február 12.

a dunavecsei járás zöldséveteteiben, az idén többszáz holdon termesztik a korai fűzeléknövényt, a spenótot. most a fagymentes napokon megkezdődött a friss levelek szedése. a termelőszövetkezetek az első nagyobb szállítmányt már átadták a megyei értékesítő központnak. ezt követően folyamatosan szállítják a parajt, a legtöbbet a szabadszállási lenin tsz-ből. /mti/

-. -

bb 7. nagy lajos oxfordi kódexe, pálóczy györgy breviáriuma, mária királyné kódexe a széchenyi könyvtár új külföldi mikrofilm-szerzeményei között

i áe/hné szb fm

1964. február 12.

az országos széchenyi könyvtár egyik jelentős feladata a külföldön őrzött magyar vonatkozású történelmi dokumentumok felkutatása és megszerzése. minden évben több muzeális értékű könyvvel, kézirattal gyarapodik ily módon nemzeti könyvtárunk. a legfontosabb muzeális kincseket, a kéziratos kódexeket, corvinákat eredetiben nem lehet megkapni, ezeket többnyire mikrofilm-másolatban szerzik be, az elmúlt évben kilenc középkori kódex mikrofilmjével gazdagodott a könyvtár.

/folyt.köv./

- 3 -

Rec

bb 7. /nagy lajos oxfordi... 1. folyt./- szb

egyrésztük csere után, másrésztük a könyvtárközi kölcsönzés révén került hozzánk a brüsszeli, az oxfordi, a salzburgi és a velencei könyvtárakból. Legrégibb közöttük nagy lajos király oxfordi kódexe. a képes krónikán kívül ez az egy kódex volt megállapíthatóan a király tulajdona és ugyanaz a személy másolta, aki a képes krónikát. az ujonnan szerzett mikrofilm-másolatok között van pálczy györgy 15. századi esztergomi érsek diszes breviáriuma, amelynek eredetijét salzburgban őrzik. legnevezetesebb új szerzemény az ugynevezett brüsszeli missale, amelynek diszítését a híres firenzei miniator, attavante készítette. ezt a kódexet mária királyné, 2. lajos özvegye vitte el budáról, s a németalföldi helytartók 200 éven át erre a könyvre tették kezüket, amikor az alkotmányra felesküdtek. a velencében őrzött, bonfini által olaszból latinra fordított averulinus-kódex mikrofilmje számtalan érdekes ábrát tartalmaz. megérkezett az ugyancsak velencében őrzött diszes kiállítású martianus capella-kódex mikrofilmje, kettős címlapján mátyás király emblémájával.
/mti/

-. -

- 4 -

hak

bb 9. külföldi vendégművészek az országos filharmónia márciusi hangversenyein

i ol/tr/m/fm

1964. február 12.

az országos filharmónia márciusi programjában neves külföldi vendégművészek fellépése is szerepel. többek között budapestre érkezik zubin mehta indiai karmester, aki egyike a legérdekesebb művészegéniségeknek. a legjobb bécsi iskola tradícióján nevelkedett, majd a montreáli szimfónikus zenekar vezetője lett. 1962-ben Európában saját zenekarával mutatkozott be bécs, párizs, London közönségének. meghívták az 1962-évi salzburgi ünnepi játékokra, ahol nagyszerű koncertet adott. még ugyanabban az évben átvette a los angeles-i szimfónikus zenekar vezetését. a budapesti közönség előtt 1963 tavaszán az erkel színházban mutatkozott be, amiről a magyar zene kritikusok a legnagyobb elismeréssel emlékeztek meg. az idei tavaszi bérlet első koncertjén március 3-án zubin mehta vezényli a magyar állami hangversenyzenekart. a műsorban haydn: d-dur /mirakel/ szimfóniája és bruckner: 9. szimfóniája szerepel.

igor ozim, fiatal jugoszláv hegedűművész szintén a tavaszi bérlet egyik hangversenyén vendégszerepel. 1956-ban járt első ízben Magyarországon, amikor figyelemreméltó sikert aratott. igor ozim március 9-én a magyar állami hangversenyzenekar koncertjén, a zeneakadémián lép fel. ez alkalommal beethoven hegedűversenyét, majd március 11-én brahms, beethoven, paganini és veress sándor műveit szólaltatja meg, március 12-én pedig pécsét vendégszerepel.

dietfried bernet is a tavaszi bérlet vendégművészeként mutatkozik be. a fiatal bécsi származású karmester 1962-ben a liverpooli karmesterversenyen első díjat nyert. március 12-én a zeneakadémián a magyar állami hangversenyzenekart vezényli, műsorán ravel: le tombeau de couperin, alban berg: lulu-szvit, beethoven: 7. szimfónia című művei szerepelnek. dietfried bernet március 16-án miskolcon is ad koncertet.

shura sherkassky, orosz származású zongoraművész a magyar állami hangversenyzenekar március 16.-i koncertjén mutatkozik be a budapesti közönségnek, amikor bach: d-moll zongoraversenyét adja elő. az angliában élő művész 1911-ben egyesszában született, szüleiivel 11 éves korában vándorolt ki az USA-ba, ahol „csodagyerekeknek” tekintették. 1928-ban Ausztráliában turnézott először, ahova még kétszer visszatért. 1950-ben dél-amerikában járt hangversenykörúton. 1960-ban résztvett a salzburgi fesztiválon. 1961-ben új-zélandban tett nagyszerű hangversenykörutat. budapesti vendégszereplése alkalmából a neves művész önálló estet is ad: március 18-án bach, busoni, beethoven, rahmaninov, bartók, csajkovszkij, musszorgszkij műveit tolmácsolja. /mti/

-. -

8.40/-n

-5-

845 2001

bb 8. a tél végéig csaknem hatszáz budapesti lakás vakolását fejezik be - az idén mintegy 1900 új otthont ad át a 43-as építőipari vállalat

i sb/gg vm vg

1964. február 12.

Budapestben a 43-as építőipari vállalat dolgozói teljesítették legjobban a múlt évi lakásátadási tervet, mert az előirányozottnál csaknem száz új otthonnal többet építettek fel. A téli munkahelyek fűtésének gondos megszervezésével jól előkészítették a mintegy 1900 idei lakás átadását is.

A Lágymányosi lakótelepen 48 különböző hőlégbefúvó berendezés „védnöksége” alatt dolgoznak a munkások. Jól kihasználták a tél átmeneti enyhülését is. Az építkezés vezetői gyorsan átcsoportosították a brigádokat és így még az újabb hideghullám megérkezése előtt sikerült felépíteni a lakótelep 16 tantermes iskolájának földszinti falait.

Érdekes új kezdeményezéssel segítették a munkát az Árpád hídfőli lakótelep építői. Kidolgozták a munkahelyek fűtésének új módszerét. Eddig bonyolult csővezetékeken juttatták el a meleget a hőlégbefúvó berendezéstől a félig kész épület lakásaiba. Most viszont az épület kéményét használják csővezetékeknek, s miután a tetőnél betömik a füstjáratokat - a meleg levegő a lakásokba áramlik. Így gyorsabban tudják szabályozni is a fűtést, mert a kémények szobai nyílásainak lezárásával, vagy megnyitásával tetszés szerint fűthetik bármelyik lakást és nem pazarolják feleslegesen a meleg levegőt.

Ezekben az új városrészekben és a vállalat többi építkezéseiben is a helyiségek vakolása most a legfontosabb feladat. A tél végéig ezért csaknem hatszáz lakásban fejezik be a vakolást, hogy torlódás nélkül, egyenletes ütemben teljesíthessék az idén is a vállalat lakásátadási tervét./mti/

- . -

bb 10. tíz év alatt több mint száz kisfilm - a KGM filmstúdiójának alkotásai

i s/tm vm fm

1964. február 12.

A Kohó- és Gépipari Minisztérium műszaki tájékoztató és propaganda intézetének filmstúdiójában tíz év óta készülnek a balesetelhárítási tudományos oktató és műszaki ismeretterjesztő rövidfilmek. Tíz év alatt több mint száz ilyen kisfilmet készítettek.

/folyt.köv./
8.50/-n

-6-

912 Zsolt

/bb 10. tíz év....1.folyt./vm

Alkotásaikat bemutatják a fővárosi és vidéki üzemekben és időnként műsorára tüzi a magyar televízió. Filmjeik eljutottak más országokba is és sikerrel szerepeltek a különböző nemzetközi filmfesztiválokon.

A filmstúdióban tavaly tíz kisfilmet készítettek. A legérdekesebbek közé tartozik Endrődi Sándor rendező „Fény és szín” című alkotása. A film első része a fény és a szín fizikai törvényszerűségeit és összefüggéseit ismerteti. A második rész a munkahely és az otthon helyes megvilágításához adnak tanácsokat. Példákkal mutatják be, hogy az üzemek és műhelycsarnokok falainak, ablakkereteinek, berendezéseinek pasztellszínösszeállításával mennyivel kellemesebbé teszi a munkakörülményeket, mint az éles, ríktó színek. A pasztell színek „vezetnek”, a lakások berendezésében is. A tapasztalatok szerint a legkellemesebb és a legmegnyugtatóbb színek a halványszöld és a halványsárga. A film operatőrjei: Hildebrand István és Rétfalvi József.

Endrődi Sándor rendezte „A munka akrobatái” című kisfilmet is, amely bemutatja a magas vasszerkezeteket szerelő dolgozók nehéz munkáját. A kamera ellátogatott az erzsébeti híd építkezésére is.

„Csak akkor, ha látják”, címmel érdekes kisfilmet forgatnak a stúdióban. A film arról szól, hogyan lehet védekezni a szemre károsan ható vegyi anyagok ellen, valamint hogyan védik szemüket a forgácsolásnál, vagy a hegesztésnél dolgozók./mti/

- . -

bb 17. négyes ikerbárányok

1964. február 12.

vid ká tr vm

A Bükkösi állami gazdaságban, a Mecsek-vidék legnagyobb juhászatában igen sok az ikerbárány ezen a télen. A 2.800 anyajuhnak eddig mintegy kétharmada ellett le és 15-20 százalékuk ikreket hozott világra. Tavaly az ikerelés aránya mindössze négy és fél százalékos volt. A gazdaság szabadságmajori juhászatában egy négyes iker is napvilágot látott. A Juci nevű anyajuh két jereknek és két kosnak adott életet. A négy kis bárány átlag nyolcvan dekás test-súllyal született. Mindegyik egészséges, normálisan fejlett, úgyhogy most már biztos az életbenmaradásuk. Az ikreket külön jelzéssel látják el és megfigyelik, hogy örökölték-e a nagy szaporaságot./mti/

- . -

9.00/-n

-7-

916 Zsolt

bb 11. a dolgozók gimnáziumaiban is az új érettségi szabályzat szerint vizsgáznak az idén

i vt/j vm sr

1964. február 12.

a gimnáziumok esti és levelező tagozatán az érettségi vizsgákat - csak úgy, mint a nappali tagozaton - már az idén az új vizsgaszabályzat szerint kell megszervezni és lebonyolítani. esti tagozaton csak az tehát érettségi vizsgát, aki a negyedik osztályt esti tagozaton, levelezőn pedig az, aki a negyedik osztályt levelező tagozaton végezte.

a dolgozók gimnáziumaiban az írásbeli érettségi vizsgákat június 3. és 10. a szóbeli érettségi vizsgákat pedig június 20. és július 15. között kell megtartani.

az írásbeli érettségi alól adható mentesítés feltételei meg-egyeznek a nappali tagozatra meghatározott feltételekkel, vagyis: nem kell írásbeli vizsgát tennie annak a hallgatónak, akinek az adott érettségi vizsgatárgyból a második, harmadik és negyedik osztályban az oktatási év végén jeles osztályzata volt.

a szóbeli érettségi vizsga tételsorozatát a dolgozók gimnáziumainak valamennyi kötelező és választható kötelező tantárgyból a művelődésügyi minisztérium állítja össze és küldi meg. a szabadon választható tárgy tételait a szaktanár dolgozza ki, az érettségi vizsgaszabályzat előírása szerint.

ugyanúgy, mint a nappali tagozaton tanulóknak, lényeges könnyítést jelent a „felöltött diákoknak”, is, hogy csupán három tárgyból - magyar nyelv és irodalomból, történelemből, valamint matematikából - kötelező az érettségi, s kötelezően választhatják negyediknek azt a tantárgyat, amelyik képességeiknek, érdeklődési körüknek leginkább megfelel./mti/

- . -

bb 16. a klubok színelvel készülnek futball-labdák simontornyán

vid lk vm ki

1964. február 12.

a simontornyai vegyesipari vállalat a föld sok részébe szállít sport-és köztük futball-labdákat. az idén 90.000 bőrlabdát rendeltek simontornyáról, a tavalyinál jóval többet. a vállalat bővítette a választékot, s egyik érdekesség, hogy a klubok színelvel is készít futball-labdákat./mti/

- . -

9.13/-n

-8-

930 Zseli

bb 12. százegyedik esztendő - aki nem mérgeződik, tovább él

vid j vm fm

1964. február 12.

a heves megyei pély községben 101. életévébe lépett özvegy berdobé andrásné. az idős asszony jó egészségben érte el magas korát, látása tiszta, csupán a hallása romlott kissé. orvosra sohasem volt szüksége. életéből 70 esztendőt cselédsorban töltött, de ma sem hagyta el munkakedve. idejét a téli napokban kukoricamorzsolással és házkörüli apró munkával tölti. étvágyával sincs baj, reggelenként megiszik egy kupica pálinkát. fájdalma, hogy nem járhatott iskolába, mert tanyán lakott, és így az újságokban csak a képeket nézegeti. az ősz matrónának hét gyermeke és tizenkét unokája él, dédunokáinak már számát se tudja. a legidősebb élő lánya 73 éves, a legfiatalabb, a „jancsi gyerek”, 64 éves.

berdobé andrásné szerint a hosszú élet titka: sohasem kell mérgeződni./mti/

- . -

bb 14. az idén újra rendeznek bált a fertődi kastélyban

vid tf/j vm fm

1964. február 12.

a fertődi kastély - a „magyar versailles”, - fénykorában a tizenharmadik század második felében fényes mulatságok színhelye volt.

a győr-sopron megyei idegenforgalmi hivatal legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a helyreállított Kastélyban az idén újból megrendezi az egykor híres aratóbált. a kastély termeiben és díszes parkjában már évtizedek óta nem volt bál. az augusztus 15-én megrendező nemzetközi aratóbálon felelevenítik a régi népszokásokat. a külföldi vendégek megismerhetik majd az újjávarázsolt kastély nevezetességeit, a kastélyt övező, nagy gonddal ápolt, színpompás parkot is./mti/

- . -

bb 15. török bégek pipái kerültek elő szekszárdon

vid j vm fm

1964. február 12.

a mai palánk helységgel azonos nevű egykori török erőd - törökül: jeni palánk/ ujjpalánk/ - maradványainak feltárásán negyedik éve dolgoznak a szekszárdi béri balogh ádám múzeum munkatársai.

/folyt.köv./

9.35/-n

-9-

945 Zseli

/bb 15. török bégek....1.folyt./vm

a volt erdő helyén rengeteg kínai porcelán kávéscsésze és égetett agyagból formált pipatörőedékeket vetett ki minden évben az eke, s előkerültek ékszerek is.

a számos lelet arról tanuskodik, milyen szenvedéllyel habzsol-ták a törökök azokat az élvezeteket, amelyeket nem tiltott a korán. a török világra fényt vető történelmi emlékeket most leltározzák a muzeumban. külön fadobozokban helyezték el, s konzerválták a pipá-kat, amelyek között teljesen ép darabok is akadnak. a bégek, tiszt-ek pipáját virágos és más tüzdelt mintákkal díszítették a 400 év-vel ezelőtti pipakészítők. szépek a velencei kalmároktól származó s az itteni háremekről áruklódó üvegkarpercek.

a jeni palánki „török eszpresszó”, érdekessége a hajdani török uraknak kínából szállított feketés porcelánscsésze is; ennek eltört darabjait külön-külön találták meg. az ekék nyomában egymás után fel-színre került cserépdarabokat sikerült hiánytalanul összeragasztani. /mti/

- . -

bb 18. egy hónap alatt hétmillió forinttal nőtt a bács-kiskun megyei falusi „bankok”, betétállománya

vid lk vm ki

1964. február 12.

bács-kiskun megyében a falusi takarékszövetkezetek betétállománya a múlt évben meghaladta az ötvenmillió forintot. a népszerü takarékosági forma állandóan fejlődik: jelenleg a megye 71 községében van takarékszövetkezet. bács-kiskun megyében már minden tizedik falusi család tagja a falusi „bankoknak”, a zárszámadások után most ismét rohamosan növekszik a betétállomány. januárban összesen hétmillió forintot helyeztek a falusiak a „közös kasszá-ba”, többet, mint a múlt évben negyed év alatt. /mti/

- . -

bb 22. fűtőerőművet kap a zalaegerszegi újvárosi lakótelep

vid lk vm ki

1964. február 12.

a zalaegerszegi újvárosban a távlati terv szerint több mint tízezer ember részére építenek lakást, üzleteket, iskolákat, szórakozóhelyeket és egészségügyi létesítményeket. az eddig elkészült lakásokat gázfűtéssel látták el, a később épülőket azonban már távfűtésre tervezik. az újvárosban fűtőerőművet építenek, s innen látják majd el gőzzel a ruhagyárat és az ugyancsak nagy gőzigényű sajtgyárat is. a pakura tüzelésre tervezett fűtőerőmű helyét már kijelölték, s a számítások szerint a jövő év végén üzembehelyezik. /mti/

- . -

9.44/-n

-10-

le

bb 13. „fülhallgató”, a vízvezetékek rejtett hibáinak megá-lapítására

i hi/tné/m/zs

1964. február 12.

a befagyott víz már több ezer budapesti lakóházban rongálta meg a vízvezeték-berendezést. a tapasztalatokom okulva szervezet-tesben igyekeznek megelőzni a károkat, s az illetékesek intézked-nek a vízcsövek állandó karbantartásáról is. a fővárosi víz-művek például külön házvizsgáló csoportot állított fel, amely ellenőrzi a lakóépületek belső vízvezeték-hálózatának állapotát. a kisebb hibák kijavítása azonban továbbra is a házkezelőségek feladata marad. munkájukat eddig nehezítette, hogy megfelelő műszer hiányában csak a szemmel is látható, nagyobb csőrepedé-seket, tudták megállapítani - a rejtett hibákat nem tudták ész-lelni.

most a fővárosi tanács házkezelési igazgatóságának intézkedé-sére ugynevezett membrános lehallgató készüléket kapnak a ház-kezelési szervek a rejtett vízszivárgások felkutatására. az öt-letes készülék tulajdonképpen összeilleszthető rézcsövek és te-lefonkagyló kombinációjából áll, s a vízcspából hallatszó zörej-ből nyújt pontos „diagnózist”, a csővezeték rejtett betegségei-ről.

a vízvezetékrendszer hibáinak megelőzésére egyébként a jövő-ben a házkezelési igazgatóságok gondosabban vizsgálják a készle-tező vállalatoktól átvett vízvezeték-berendezéseket, s ha hibá-ra gyanakodnak, a hki központi műhelye próbanyomással állapítja meg, nincs-e valamilyen rejtett hibája a szerelvénynek. /mti/

- . -

bb 21. parabolatükrös csibenevelés az iroda padlásán

vid/ká/tr/m

1964. február 12.

a körösök vidékén rendkívül megnőtt az érdeklődés az aprójó-szág nevelés iránt. ebben az esztendőben a közös és a háztáji gazdaságok naposcsibe igénye eléri a hétmilliót. minden eddi-ginél nagyobb arányú a téli csirkenevelés is: a termelőszövet-kezetek márciusban több százezer rántani való csirkét értékesi-tenek. egyedül a körösladányi dózsa tsz-ben ötvenezer téli csir-két gondoznak. az aprójószágokból a termelőszövetkezeti iroda padlására is jutott, a parabolatükrök alatt tízezer csirkét tar-tanak. a jól szellőztethető, tágas padlásan gyorsan tollasodnak és egyenletesen nőnek a csibék. /mti/

- . -

9.50/-n

-11-

11.10.12

le

bb 19. új gimnáziumok pest megyében

vid gö vm fm

1964. február 12.

tovább fejlődik pest megye középiskolai hálózata. a megyében jelenleg három gimnázium épül. közülük az érdi és a dabasi az új tanév kezdetére nyitja meg kapuit s ezzel mintegy ezer diákot kímélnek meg a napi többórás utazástól. a harmadik középiskola vácsott épül, ahol több régi lakóházat bontottak le, hogy helyére felépítsék az ország egyik legkorszerűbb 12 tantermes iskoláját. a város lakosai társadalmi munkával segítik az építkezést.

a tervek szerint cegléden, dunaharasztn, pilisvörösváron, dunakeszin és szobon is épül majd gimnázium. a nyolctantermes iskolák beruházási programja már elkészült, s jóváhagyásuk után kerül sor a kivitelezési tervek összeállítására. a kőművesek valószínűleg már az év második felében megkezdik munkájukat./mti/

- . -

bb 20. helytörténeti muzeumot rendeznek be az őrség „fővárosában,”

vid j vm fm

1964. február 12.

két évvel ezelőtt az Őrszentpéteri pedagógusok és a falu vezetői elhatározták, hogy községükben, - az őrség „fővárosában,” - helytörténeti muzeumot rendeznek be. a tanulók segítségével fogtak hozzá a gyűjtéshez, amelybe később az őrség lakossága is bekapcsolódott. ma már található a gyűjteményben kőbalta, törökverő buzogány, csaknem 130 éves biblia - amely 1835-ben nádaskay andrás sárospataki nyomdájából került ki - tisztikard az 1848-as szabadságharcból, kulacsok, rokkák, szívható székek, menyasszonyi ládák stb. a helytörténeti muzeum az új, korszerű művelődési otthonban kap helyet./mti/

- . -

bb 26. ezerháromszáz atmoszférás nyomást elbíró kísérleti berendezés

vid lk vm ki

1964. február 12.

a nitrokémiai ipartelepek gépműhelyében kísérleti célokra különleges berendezést készítettek. a szerkezet belsőjében maximum 1.300 atmoszférás nyomást idézhetnek elő anélkül, hogy megsérülne a készülék. a tenyérben is elférő „próbagömb,” fala 40-50 milliméter vastagságú és nagy nikkel tartalmu „szívós,” anyagból esztergálták. a kísérleti szerkezet nagy nyomásállóságán kívül ötszáz celsius fokos hőmérsékletet is elbíró.

a készüléket az ásványolajkutatók sikeresen alkalmazták egyes szakmai kérdések eldöntésénél./mti/

- . -

9.55/-n

-12-

11.10. u

le

bb 28. dróthálóra permetezett hőálló vegyszer-réteggel emelnek gátat a bányatűznek - a bányák berendezkednek a találmány alkalmazására

1 szf/tm/m/vg

1964. február 12.

nagy jelentőségű bányabiztonsági találmány széleskörű bevezetését kezdte meg a nehézipari minisztérium.

a mélyben dolgozó bányászok biztonságát fenyegető egyik legnagyobb veszély köztudomásúlag a bányatűz. a védekezés hatásos módja a vágatban gyorsan emelt gát, amely megakadályozza a lángok tovaterjedését. az ismert tűzgátak azonban nem egyesítik mindazokat a tulajdonságokat, amelyeket a biztonság megkövetel. a bányászati kutató intézet háromtagú kutató csoportja tavaly olyan tűzgáttalálmanyt jelentett be, amely minden követelménynek megfelel: jó légelező könnyű anyag, gyorsan elkészíthető, a legerősebb hőhatásnak is ellenáll. a találmány lényege, hogy a vágatbiztosító elemekhez, vagy bélésekhez erősített dróthálóra, illetve az arra kifeszített fém szitaszövetre porlasztóval két-három centiméter vastagságú tűzálló anyag keveréket, nátriumszilikátot és kalciumkloridot fuvatnak. ha az anyagok a helyszínen vannak, a gát körülbelül negyed óra alatt elkészíthető. élettartama legalább két hét. a vegyszerek tárolására két tartály szolgál, a porlasztáshoz szükséges süritett levegőt az ismert palack szolgáltatja. a 2-4 illetve 5-6 atmoszférás nyomással permetezett vegyszeroldatok a fémszítán elkeverednek egymással és kémiai reakció következtében pár perc alatt kemény réteget képeznek a drótvázon.

a találmányt tavaly dorogon próbálták ki üzemi körülmények között, majd a borsodi szénbányászati trösztnél, valamint oroszországban is sikerrel alkalmazták. az eredményes üzemi kísérletek után a nehézipari minisztérium az idén széleskörűen bevezeti a bányászok biztonságát fokozó találmányt. egymás után valamennyi trösztöt ellátják a gyors tűzgát-építésre alkalmas anyagokkal és felszereléssel./mti/

- . -

bb 29. a mohácsi szocialista brigádok „fogadott gyermekei,”

vid/j/m/fm

1964. február 12.

a mohácsi butorgyár szocialista brigádjaiban már hagyomány, hogy védelmükbe vesznek egy-egy kisgyermeket. sorsának alakulását azután más vállalatosaikkal együtt bejegyzik a brigádnaplóba, ahova bekerül a kis pártfogoltak fényképe is. jelenleg az első osztályos nagy pistikének és a másodikos nagy évikének viselik gondját. a kislányt baricz antalné fényezőbrigádja, a petőfi-asszonybrigád, a kisfiút bácsi imre asztalosbrigádja vette pártfogásba. a két testvér édesanyja évekig súlyos betegen kórházban feküdt, s a kicsinyek idős nagyanyjuknál éltek és élnek jelenleg is.

/folyt.köv./

10.00/-n

-13-

11.10. u

le

bb 29. /a mohácsi ... 1. folyt./ m

az asszonyok látogatták a kórházban az édesanyát, s beszámoltak neki gyermekeiről. az apa akkor hagyta magára a családját, amikor az a legnagyobb szükségben volt. a két butorgyári brigád intézte az anya temetését is, amikor 1962-ben meghalt, a férj még csak el sem jött a temetésre. a két brigád úgy döntött, hogy továbbra is gondoskodik a gyermekekről. ruhaneműt tanönyveket vásároltak nekik, segítettek a nagymamának a téli tüzelő beszerzésében - pedig mindnek megvan a maga gondja is. a kisgyermek hálásak ezért: gyakran keresik fel „nevelőszü-leiket”, a két szocialista brigád tagjait a mohácsi butorgyárban. /mti/

bb 30. „szélesednek,, a mozivásznak a zalai községekben

vid/j/.m/fm

1964. február 12.

zala megye minden háromszáznál nagyobb lélekszámú községében van már állandó mozi. a megyei moziüzemi vállalat a hálózatfejlesztést befejezte, s napirendre került a falusi mozi korszerűsítése. ahol az épületek méretei megengedik, szélesvásznú filmek vetítésére rendezik be a mozikat. ebben az évben szélesvásznúvá alakítják át a szepetneki, a türjei, a novai és a letenyei mozit az idén három nagy falusi művelődési otthon épül a megyében: kiskomáromban, pacsán és rádicsen. mindhárom művelődési otthon egyuttal mozi is lesz, s ezeket szintén korszerű, szélesvásznú film vetítésére alkalmas berendezésekkel szerelik fel. ebben az évben további ezerrel növekszik a megye mozijaiban a férőhelyek száma. /mti/

bb 32. nagobbrészt társadalmi összefogással új törpevizművek épülnek borsodban

vid/lk/m/ki

1964. február 12.

borsod megyében a felszabadulás óta 55 vízművet, valamint 400 ásott és furott kutat létesítettek. elkészült a regionális vízmű első szakasza, amely kazincbarcikán és a környékén települt ipari üzemeken kívül 11 bányászfalut lát el ivóvízzel. a megyei tanács építési-, közuti- és vízügyi osztálya az idén dél-borsodban, kács, sály, mezőkövesd, mezőcsát, nyékládháza és emőd környékén, több mint 600.000 forintot fordít új víznyerő telepek felkutatására. ezen kívül a tanács segítségével, valamint a lakosság anyagi hozzájárulásával új törpevizmű építését kezdik meg sárospatakon, martonyiban, tiszalucon és tarcalban.

/folyt.köv./

10.10/-n

11.10.12

-14-

le

bb 32. /nagobbrészt ... 1. folyt./ m

a martonyi vízmű építési tervét a hazafias népfrent műszaki akcióbizottsága társadalmi munkában készítette el, a sárospataki és tarcali vízműt pedig a lakosság társadalmi összefogásával építik fel. tarcalba a közeli tokaji vízműből - 16 kilométer hosszú csővezetéken - juttatják el a vizet. sárospatakon, a bodrog partján tavasszal fognak hozzá négy bővízü kut furásához. ezekből 12,5 kilométer hosszú csővezetéken jut el a víz a felépítésre kerülő 100 és 300 köbméteres tárolómedencékbe és onnan a község 55 közútjába. a négy törpevizmű közül a tarcali az idén elkészül, a többi pedig folyamatosan jövőre és 1966-ban adják át. több faluban, mint például Lácacséken, dámócon és csobajban új kutakat fúrnak. /mti/

bb 35. gépesítik a szőlőmetszést helvécián

vid/ká/tr/m

1964. február 12.

a duna-tisza közén már tavaszodik. a nagyteljesítményű gépek hetek óta dolgoznak a szőlőtelepítésre kijelölt területek forgatásán, simításán. a tavaszi telepítésekhez, mintegy ötezer holdon, már készen áll a talaj, s a gépek zöme az 1965. évi ültetvények helyét készíti.

a gyümölcsösökben ugyancsak megkezdődtek a munkák: metszik, tisztogatják a fákat, s felkészülnek a permetezésre, valamint a szőlő nyitására, metszésére. a tőkék kibontását az idén már majdnem mindenütt gépekkel végzik, a helvéciál állami gazdaságban pedig a metszést is gépesítik. a gazdaság gépműhelyében tiz traktort szereltek fel pneomatikus metszőollókkal. /mti/

bb 36. pozdorjalemezgyár épül nagylakon

1 sz/tm/m/vg

1964. február 12.

ma már igen elterjedtek a pozdorjalemezből készült butorok. a fával azonos értékű butorlemek alapanyaga a kenderrost fel-dolgozásnál keletkező hulladék, az eddig értéktelennek vélt pozdorja. ebből sok található hazánkban, ezért határozták el, hogy még a második ötéves terv időszakában újabb pozdorjalemezgyár épül.

/folyt.köv./

10.20/-n

11.10.12

-15-

le

bb 36. /pozdorjalemezgyár ... 1. folyt./ m

helyét nagylakon, az ottani kendergyár mellett jelölték ki. az új gyár évente mintegy harmincezer köbméter anyagot ad majd a butorgyártáshoz, ugyanannyit, mint amennyi a már meglévő kisüzemeink összes termelése.

az új gyár létesítésénél a beruházók és a kivitelezők rekord határidőt szeretnének elérni. a gyárba svédországból, belgiumból, dániából több mint egymillió dollár értékű gépi berendezés kerül, s miután egy tervező csoport a svéd fővállalkozónál megismerkedett a berendezésekkel, 18 munkanap alatt elkészítette a főbb épületek terveit. a teljes tervdokumentáció kialakítása a napokban fejeződött be az iparterv-ben, a létesítmény általános tervezője pedig a könnyűipari tervező iroda. amint az időjárás engedi, már a közeli napokban hozzálátnak a csarnoképítéshez a 31-es számú állami építőipari vállalat dolgozói.

a nagylaki butorlapgyár, amely világviszonylatban is a legkorszerűbb pozdorjalemez-üzem lesz, a jövő év végén kezdi meg működését. az építőket sűrgeti az a tény, hogy mindaddig, amíg a butorgyártáshoz nem áll rendelkezésre elegendő anyag, minden köbméter külföldi butorlapért 70-75 dollárt kell kiadnunk. minél hamarabb kezdi meg termelését, az új gyár annál korábban térül vissza a beruházáshoz szükséges 150 millió forintos költség.

nagylakon a butorlapgyártás legújabb technológiáját vezetik be. a három rétegű lemezhez először rostjaira bontják szét a pozdorját és 2.600 tonnás prüssel nyerik az egész sima felületet. az ilyen lapra közvetlenül rákerülhet a polyeszter bevonat és feleslegessé válik majd a butorgyárakban a polyeszter lakkozást, vagy más felületkezelést megelőző költséges előkészítő munka. /mti/

bb 38. 2.5 millió forint a borsodi gyógyszertárak fejlesztésére
vid/j/m/fm 1964. február 12.

borsod megyében az idén több mint két- és félmillió forintot költenek a gyógyszertárak fejlesztésére. a miskolci tiszai pályaudvar közelében épülő máv rendelőintézetben közforgalmi gyógyszertárt nyitnak, amely nemcsak a selyemréti bérházak lakóit, hanem a falvakból beutazókat is ellátja gyógyszerrel. ezenkívül a megye több községében - bükkábrányban, sátán, pálházán - felújítják a régi patikákat, az épületeket átépítik, a szolgálati lakásokat korszerűsítik. /mti/

10.26/-n

-16-

1110/2

le

bb 23. több mint egymillió könyvet kölcsönöztek tavaly a vas megyeiek

vid tné vm fm

1964. február 12.

1963.-ban vas megye lakosságának 18.6 százaléka volt beiratkozott könyvtári olvasó, akik összesen 1,047,981 kötetet kölcsönöztek. ez volt az első év, amikor egymillió fölé emelkedett az elolvasott könyvek száma. egy-egy könyvtári tag átlagosan husz kötetet ismerkedett meg. a könyvtárak állománya 384.000 kötet volt az év végén, mintegy 50.000-el több a tavaly előttinél. másfélmillió forintot költöttek könyvvásárlásra, ebből 300.000-et a községfejlesztési alapból, a meszöv-től és egyéb helyi forrásból kaptak. /mti/

bb 24. utban a világeisőség felé - újabb kimagasló eredmények az almásfüzitői timföldgyárban

vid lk vm ki

1964. február 12.

Legnagyobb hazai timföldgyárunkban, az almásfüzitőiben jelentős erőfeszítéseket tesznek azért, hogy csökkentsék a gőzfogyasztást a timföld gazdaságos termelése ugyanis elsősorban a felhasznált gőz mennyiségétől függ. 1962 második felében egy-egy tonna timföld gyártásánál a gőzfogyasztást 3,9 tonnára csökkentették. ezzel már akkor elérték a bayer-féle eljárással dolgozó timföldgyárak átlagos világszinvonalát. azóta az almásfüzitői üzem dolgozói az egyik francia gyárnak a világon egyedülálló teljesítményét akarják elérni. ebben a gyárban egy tonna timföld gyártására mindössze 2,5 tonna gőzt használnak fel.

törekvésüket hónapról-hónapra kiemelkedő eredmények kísérik. ez év januárjában már mindössze 3,3 tonna gőzt használtak fel egy tonna timföld gyártásához. a kiemelkedő eredményt a technológia módosításával, egyes berendezések átalakításával, a hőveszteségek fokozatos, tervszerű csökkentésével érték el.

most valamennyi üzemrész feladatait pontosan részletező intézkedési tervet dolgoztak ki. ennek végrehajtásával az év végére 2,8 tonnára szeretnék csökkenteni a gőzfelhasználást. /mti/

10.30/-n

-17-

le

bb 33. a keverék takarmányok etetése óta öt hónappal csökkent a hizlalási idő győr megye közös gazdaságaiban

vid ká vm

1964. február 12.

győr megyében 1961-ben helyezték üzembe az első takarmánykeverőt, s 1963-ban már hat „takarmány gyár”, működött a megyében. a közös gazdaságok tavaly 4210 vagon keveréktakarmányt etettek fel az állatokkal. a keményítőben gazdag fehérjedus táptakarmányok révén egyre gazdaságosabbá vált az állattartás. három év alatt a korábbi 13-14 hónapról 8-9 hónapra csökkent a sertések hizlalási ideje, de egyes termelőségvetésekben, mint például a mihályi táncsicsban már hét hónapos korukban elérik a vágó súlyt a sertések. a takarmány értékesítése lényegesen jobb. a múlt évben 4.96 kilogramm keverék takarmány volt szükséges egy kilogramm sertéshus előállításához. így a közös gazdaságoknak minden kiló sertéshus három forint hatvan fillér tiszta jövedelmet hozott./mti/

- . -

bb 34. „modern”, néprajzkutatók - elkészült a 70 tagu alföldi néprajzkutató csoport idej munkaterve

vid j vm fm

1964. február 12.

a 70 tagu bács megyei néprajzkutató-csoport évről-évre eredményesebben dolgozik. ez évi munkatervükben - amelyet most állítottak össze - a régészeti, a népviseleti, a településtörténeti, az ember-tani és az egyéb hagyományos kutatási területek mellett számos mai tárgy vizsgálat, felmérés is szerepel. különösen érdekesnek ígérték dr. bánó magda munkája, aki a fiatalok életmódját tanulmányozza. e célból ezer kérdőívet állított össze, amelyekre a megye különböző vidékein, az iparban és a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok, illetve az alsó-és középfoku iskolákban tanuló, különböző koru gyerekek válaszoltak. a beérkező adatoknak a kisz-szervezetek és az ifjúságvédelmi bizottságok veszik majd nagy hasznát. állandóan napirenden levő probléma kecskemét város fejlesztése. az ezzel kapcsolatos távlati lehetőségekre juhász istván főmérnök tanulmánya ad majd választ. fel dolgozzák továbbá a megye egyik legjobban működő nagyüzemi gazdasága, a bajai állami gazdaság termelési eredményeit is. a kutató-csoport orvostagjai összeírják a csökkent munkaképességű személyeket, s javaslatokat tesznek egészségi állapotuknak megfelelő foglalkoztatásukra./mti/

- . -

-18-

10.40/-n

11.30.22

bb 37. „fejlik”, a sebespisztrángot - 1.200 kilométer hosszúságú patakmedret népesítenek be pisztráng ivadékkal

i cs/sk vm ká

1964. február 12.

az utóbbi években erőteljes fejlődésnek indult hazánkban a pisztrángtenyésztés. az idej tervek szerint pedig már az árutermeletés is jelentékeny lesz: a tavalyi mennyiségnek több mint 3-szorosa kerül piacra, a jövő év végéig. elsősorban a pisztrángtenyésztésre különösen alkalmas hegyi patakokat, majd a szelidebb folyásukat, sőt a tavakat is benépesítik fürge pisztrángivadékokkal. a patakok vizébe sebespisztráng fajtát raknak ki, a vándorkedvű szivárványost pedig a tavakban szaporítják el.

a keltetőházakban már hetek óta „fejlik”, a sebespisztrángot: a kifejt ikrákat és a him „tejét”, összekeverik, s a tavasz érkezétevel a kis pisztrángok ezer számba kerülnek a keltetőházakból a nevelő-nyújtó tavakba. a szivárványos pisztráng ivási ideje, s így a keltetési idény is április közepéig tart.

a szilvásvárad, a lillafüredi és a felsőtárkányi pisztrángnevelő telepekről, részint a szalajka-völgy, másrészt a garadna, valamint az eger környéki völgyek patakjait látják el ivadékkal. sopron-kőhidán nemrégiben fogtak hozzá a régi pisztrángtelep felújításához. a tavasszal megkezdődik itt is a mesterséges keltetés. a környező vidékek patakjaiban a tavasz és a nyár folyamán 1.2 millió pisztrángivadékot helyeznek ki, nyújtásra,.

a nyugat-bükki állami erdőgazdaság pisztrángtelepei 1961-ben még csak 90 kiló, 1962-ben néhány mázsa, tavaly pedig már 20 mázsa „méretes”, pisztrángot adtak közfogyasztásra. a jövő évi előirányzatuk 70-80 mázsa. a hegyvidéki patakmedrekből egyelőre körülbelül 1.200 kilométernyit népesítenek be pisztránggal, így számítani lehet arra, hogy a ponty egyeduralma hamarosan megdől és évről-évre több pisztráng kerül majd a szaküzletekbe, illetve piacokra. a pisztrángtenyésztés előkészítéséül az ugynevezett szemét-halakat fokozatosan kiselejtezik a patakokból. ebben a munkában igen jó szolgálatot tesznek az elektromos halászfelszerelések, amelyekből hármat már tavaly munkába állítottak, nyolcat pedig az idej tavasszal kapnak a legnagyobb pisztrángnevelő telepek./mti/

- . -

-19-

10.45/-n

11.30.22

bb 39. zala megye gyengébben gazdálkodó termelészövetkezetei elérték a közepesek színvonalát - a közösségi és az egyéni jövedelmek gyarapodásáról adnak számot a zárszámadási közgyűlések

vid/ká/tr/m

1964. február 12.

zala megye termelészövetkezeteinek mintegy felében hivatalosan is pontot tettek az elmúlt gazdasági évre, megtartották a zárszámadó közgyűlést, az évváró falusi tanácskozások egytől-egyig a közös gazdaságok erősödéséről, a közösségi és az egyéni jövedelmek gyarapodásáról adnak számot, a természeti csapásokkal tarkított esztendő ellenére jobb termelési eredményeket értek el, mint a megelőző évben.

az eddig lezajlott zárszámadási közgyűlések adatai szerint a gyenge termelészövetkezetek szinte kivétel nélkül előre léptek és elérték a közepes színvonalon gazdálkodó termelészövetkezeteket. a zalaszentlőrinci termelészövetkezetben például egy évvel ezelőtt alig 8 forintot ért egy munkaegység, most viszont már 18 forintot fizettek, csődén hétről huszra, andráshidán kettőről huszonöt forintra emelkedett a munkaegység értéke.

várható, hogy az 1964-es esztendő még jobb lesz. szakemberek szerint a termelészövetkezetek megfelelő segítséggel nagyon reális gazdálkodási és termelési terveket készítenek. /mti/

...-

le

10.50/-n
11.20 fu

-20-

bb 25. pécsi bábosok első külföldi szereplése

vid j vm fm

1964. február 12.

az amatőr bábosok nemzetközi fesztiválján - amelyet karlovy varyban rendeznek májusban - a pécsi és a békéscsabai városi művelődési házak bábosai képviselik a magyar „színeket”, a pécsi csoport a „két bors ökröcske”, című bábmese-pantomimmal szerepel. a 25 perces darab zenéjét ránký györgy szerezte. jelenleg a játék tervezésén, előkészítésén dolgoznak, április 4-én pécsen, majd más városokban mutatják be.

a 12 tagú pécsi bábegyüttesnek ez lesz az első külföldi szereplése./nti/

...-

bb 27. tolna megyei együttesek ausztriai vendégszereplése

vid j vm fm

1964. február 12.

három tolna megyei művészegyüttes látogat az idén néhány napra ausztriába. májusban a szekszárdi állami gazdaság sárpilis népi együttese, júniusban pedig a szekszárdi sárközi táncegyüttes szerepel burgenlandban. ugyancsak júniusban a bonyhádi kórus wartmannstettenben és vidékén lép fel. a tolnai együttesek vendégszereplését szeptemberben és októberben egy osztrák fuvószenekar és két táncegyüttes viszonzozza./mti/

...-

bb 31. ötvennyolc millió köbméter vizet gyűjtenek a szolnok megyei tárolókban

vid ká tr vm

1964. február 12.

szolnok megyében az idén 102 ezer hold föld öntözését tervezik az állami gazdaságok és a termelészövetkezetek. e hatalmas területen a csapadék pótlása mintegy 340 millió köbméter vizet igényel. a nyári szárazság idején elapadó folyók kevés vizet szolgáltatnak, ezért a tavasszal feltöltik a tárolókat, a tiszamenti holtágakat, az abádszalóki, a szolnoki és a cibakházi tavak első vízkészletét a belvíz adja, s teljes egészében belvízzel töltődik fel a tiszai holtág is. a megye víztárolóiban összesen 58 millió köbméter öntözővizet raktároznak, ebből 40 millió köbméter természetes úton, főként belvizekből kerül a tárolókba./mti/

...-

10.35/-n
11.20 fu

XXXX

-21-

le

a szerkesztőségek figyelmebe!

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk apró antalnak az mszmp politikai bizottsága tagjának az építők rózsza ferenc művelődési házában az mszmp központi bizottsága politikai akadémiáján tartott előadása rövidített szövegét, a szöveg csak jelzésre használható, keretet, feloldást később adunk.

x x x

a szocialista országok gazdasági együttműködésének időszerei - apró antal előadása az mszmp politikai akadémiáján

66.40
m/cz

1964. február 12.

apró antal bevezetőben a kgst másfél évtizedes fejlődéséről szólt. az utóbbi 15 éves időszak gazdasági fejlődését - mondta -, ha nem is teljes mértékben, de érzékelteti az a tény, hogy 1950-hez képest 1962-re a kgst országok ipari termelése együttvéve több mint 3,5-szeresére növekedett. ezen belül Bulgáriában az ipari termelés csaknem ötszörösére, Magyarországon 3,2-szeresére, az ndk-ban 3,3-szeresére, Lengyelországban négy-szeresére, Romániában 4,5-szeresére, a szovjetunióban 3,6-szeresére emelkedett.

Tschechoslovákiában 3,2-szeresére

amíg a szocialista országokban az ipari termelés 1962-ig a háború előtti évekhez viszonyítva csaknem nyolcszorosára emelkedett, addig a világ többi országában mindössze csupán 2,6-szoros a növekedés. a kgst tagállamok teljes árucserforgalma az 1950-es 7,4 milliárd rubelről 1962-re 28,6 milliárd rubelre, vagyis 3,8-szeresére emelkedett.

ezek a számok és tények világosan igazolják az országaink között kialakult új típusú gazdasági kapcsolatok eredményességét.

apró antal ezután a kgst szervezetének, munkamódszereinek fejlődését ismertette, majd az együttműködés továbbfejlesztésének legfőbb alapelveiről beszélt.

a kgst tagállamok párt- és kormányvezetői - mondotta - a múlt év nyarán tartott ülésükön összegezték a nemzetközi gazdasági együttműködés jelenlegi kérdéseit, az együttműködés továbbfejlesztésére tett intézkedéseket. külön szeretnék idézni kádár elvtárs beszédéből, amelyet a központi bizottság megbízásából mondott el ezen a tanácskozáson:

„az a véleményünk, hogy a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa munkája - a munka fő vonalát tekintve - helyes irányban, a tavalyi tanácskozáson közösen elfogadott irányelvek alapján fejlődik. azonban a fejlődés üteme - megítélésünk szerint - lassabb, mint ahogyan szeretnénk, illetve ahogyan azt az országaink politikai és gazdasági életében bekövetkezett szocialista fejlődés lehetővé és szükségessé teszi.

/folyt.köv./

12.45/-n

-22-

a szocialista ... 1. folyt./ m

ahogy a politikában, úgy a gazdasági építőmunkában sincs „saját külön ut”, csak egy ut van, amelyen eredményesen lehet továbbmenni, új sikereket elérni: ez a szocialista nemzetközi együttműködés útja,.

igen nehéz a gyakorlatban a különböző gazdasági fejlettségi szinten álló országok céljait és érdekeit összeegyeztetni, összehangolni a kgst egészének fejlesztésével. ez az oka elsősorban annak a lassuságnak, amit kádár elvtárs - de a többi szocialista ország vezetője is - jogosan felvetett az 1963. évi moszkvai tanácskozáson.

a gazdasági fejlődés egyes problémáinak mérlegelésekor - amelyek a gazdasági fejlődés különböző szintjén levő országokra vonatkoznak - nézeteltérésekre kerülhet sor a kgst-országok között is. a probléma elsősorban az, hogy a nemzeti érdekek automatikusan nem esnek egybe a közösség egészének érdekeivel. sőt a kapitalizmustól örökölt szintkülönbségek miatt a nemzeti és a közösség érdekei között ellentmondás szinte törvényszerűen jelentkezik. de csakis a szocializmusban az egész közösség érdekeinek összehangolása, a proletár internacionalizmus alkalmazása során valósítható meg ezen nem antagonisztikus ellentmondások leküzdése olyan úton, amelyen haladva nem utasítjuk el egyetlen ország érdekeit sem, hanem az egész közösség érdekeivel egyeztetve oldjuk meg.

pártunk, a magyar szocialista munkáspárt álláspontja a nemzetközi gazdasági kapcsolatok problémáira a fejlődés meggyorsítására vonatkozóan egyértelmű. mi a közös út, a szocialista országokkal való két- és sokoldalú szoros gazdasági összefogás mellett foglaltunk és foglaltunk állást. ennek a mind jobb gyakorlati megvalósítása vezet el a nemzetközi együttműködés kiszélesítéséhez, a fejlődés meggyorsításához.

apró antal a továbbiakban, a kőolaj és földgázvagyonra vonatkozó adatokat ismertetett. szólt a nyersanyag és energia ellátásunkról és a nálunk mutató hiányokról a kgst keretén belüli kölcsönös segítségről.

utalt a barátság kőolaj vezetékeire, a béke nemzetközi villamos távvezetékeire és a megépítendő magyar-csehszlovák közös dunai vízerőmű rendszerre.

az előadó ezután a szinesfémipari együttműködéssel foglalkozott:

- Magyarországon az adott szinesfémipari nyersanyaghelyzetnek megfelelően a távlatban elsősorban a timföldipar fejlesztését irányoztuk elő - mondotta -. egyéb nehézsinesfémipar létesítését hazánkban távlatilag sem tervezzük. ezt az indokolja, hogy amugy is csekély rézérckészletünk, a közeljövőben kimerül, a termelhető ólom- és cinkkoncentrátumok mennyisége pedig nem teszi lehetővé gazdaságosan üzemeltethető kohók létesítését.

/folyt.köv./

13,00/m

- 23 -

/a szocialista.....2.folyt./vm

hazánk ipari fejlődése szempontjából igen nagy jelentősége van az alumíniumiparnak, az alumíniumipar megteremtéséhez mindennél a nyersanyagon kívül nagy mennyiségű olcsó villamos energia és jelentős beruházás szükséges.

magyarországnak előnyök az adottságai a bauxitbányászat fejlesztésében, országunk energiaadottságai azonban nem teszik lehetővé alumíniumkohászati termelésünk megtöbbszörözését, emiatt alapvető jelentőségű a magyar alumíniumipar fejlesztése szempontjából az 1962. november 15-én megkötött magyar-szovjet timföld-alumínium-egyezmény, amely feloldja magyarország bauxitgazdasága és energiaszegénysége közötti ellentmondást, az egyezmény szerint az 1967-1980. évek folyamán fokozatosan növekvő mennyiségben évi 330 000 tonna timföldet szállít magyarország a szovjetunióba, amelyből ott a rendkívül olcsó vízenergia felhasználásával 165 000 tonna alumíniumot nyernek és ezt a mennyiséget tömbalumínium alakjában visszaszállítják magyarországra, egy tonna alumínium előállításához két tonna timföld szükséges.

a magyar timföld a szovjet kohókhoz vízi utakon, a dunán felé szállított nagy mennyiségű szovjet áru visszatérő üres hajóterének kihasználásával szállítható, a szállítási költség csak töredéke az abból adódó gazdasági előnynek, hogy a magyarországról szállított timföld kohósítása a szovjetunió korszerű, alacsony önköltséggel működő vízerőműveinek energiájával történik.

terveink szerint az 1980-ra rendelkezésre álló fémmennyiség alapján magyarország egy főre jutó alumínium ~~termelése~~ lényegesen meghaladja az egyesült államok 1960 évi színvonalát és franciaország illetve az nszk jelentégtelen alumínium ~~termelését~~. T felhasználása felhasználását.

apró antal ezután áttért a termelés nemzetközi szakosítása és kooperációja problémájának ismertetésére, s ennek során elsősorban a gépiparban és a vegyiparban megvalósuló szakosításról szólt.

a magyar népköztársaság az eddig végrehajtott szakosítások alapján 215 termékfajta gyártásában érdekelt a kgst-ben, ismertette, hogy a ránk szakosított gépek és berendezések milyen főbb gyártási területeket érintenek, majd kifejtette, hogy a gépipari szakosítás eddigi eredményeivel még nem vagyunk megelégedve, távolról sem merítettük ki a szakosítási lehetőségeket, ennek bizonyítására rengeteg példát lehetne felsorolni, motorkerékpárt például valamennyi szocialista ország gyárt, de nem kellő szérianagyságban.

/folyt.köv./

13.06/-n

-24-

le

/bb 40. a szocialista.....3.folyt./vm

nálunk idehaza is van jó néhány szerszám gép - a speciális típusoktól eltekintve -, amelyekből kis szérianagyságot állítunk elő. nem lehet gazdaságosnak tekinteni, hogy termelésünk például autóbusból 2350 darab; teherautóból 4600 darab; traktorból pedig 3100 darab.

a kgst végrehajtó bizottsága több alkalommal foglalkozott a kgst-országokban hiányt képező, legtöbbször tőkés piacról importált gyártmányok szakosításával, ezen a területen a munka az utóbbi hónapokban jó irányban halad, sokkal nehezebb megvalósítani a munkamegosztást az ugynevezett hagyományos, már régen, de kis szériában, magas önköltséggel gyártott gépek szakosítása területén.

elmondotta ezután: a magyar népköztársaságnak különösen érdeke fűződik ahhoz, hogy a kgst keretén belül minél több vegyipari termék szakosítása valósuljon meg, adottságainkat véve figyelembe, arra törekszünk, hogy a hazai viszonyoknak megfelelő termelési ágazatokban részt vállaljunk, ebből következően hazánk jelentős fejlesztést irányoz elő például a gyógyszeripari termékek gyártásában, gyógyszeriparunk fejlesztésének alapja - saját szükségletünk mellett - a szovjetunió és más szocialista országok igényeinek kielégítése. a szovjetunióba irányuló gyógyszerexportunk például 1958-tól 1962-ig megnégyszereződött, de hasonlóan bővült a szállítás más országokba is, széles körű együttműködés bontakozik ki a növényvédő szerek gyártásában, valószínűleg csehszlovák és magyar közös erőfeszítéssel létesítünk olyan üzemet, amely a növényvédő szerek egyik fontos alapanyagát fogja termelni, a bolgár népköztársaság elvállalta, hogy a magyar népköztársaság fenoligényét 1966-1970 között biztosítja benzol szállítása ellenében.

a nemzetközi gazdasági együttműködés egyik fontos kérdése a távlati tervek két-és többoldalú egyeztetése, a kgst határozatainak megfelelően már korábban megkezdődött a huszéves terveknek a konzultációja, ez kiindulási alapot adott az 1970-ig terjedő tervek kidolgozásához és kétoldalú konzultációjához, azok közül az előzetes tárgyalások tapasztalatai közül, amelyek az 1970-ig szóló terveink megalapozását elősegítik, példaként a következőket kívánom megemlíteni:

a/ a vegyipar fokozott fejlesztése miatt igen fontosak azok a szakosításokra és kölcsönös szállításokra vonatkozó egyeztetések, illetve megállapodások, amelyeket főleg a műanyagok, műszálak, növényvédő szerek és finomvegyszerek területén értünk el csehszlovákiával, lengyelországgal, romániával és bulgáriával való konzultációkon.

/folyt.köv./

13.20/-n

-125-

le

/bb 40. a szocialista.....4.folyt./vm

b/ fontos eredménye az előzetes konzultációknak, hogy reálisabban számolhatunk gépexportunk növelésével, és kitűzhetjük a gépipari termelés szakosításának legfontosabb területeit. a szakosításban eddig elsősorban a szerszámgépek, élelmiszeripari gépek és a tömegcikkipar területén értünk el eredményeket.

c./ vaskohászati kapacitásunk nyersanyagellátása a szovjetunió vasércszállításán és a baráti országok koksz-és kokszolható szén-szállításán alapszik. az eddig megtartott konzultációk javaslatainak megfelelően új kohászati bázis létesítése terveinkben nem szerepel, ugyancsak nem számolunk új nagyolvasztó létesítésével sem.

a tervek koordinálása során elvégezték a főbb beruházások egyeztetését is. első alkalommal sikerült a kgst-országok 1964-65-ben épülő, mintegy 270 objektumát egyeztetni. ebből az első tervezetéből sok előny még nem keletkezett, mert lényegében már folyamatban levő beruházásokat vizsgáltunk meg. éppen ezért azt javasoltuk, hogy már most kezdjünk hozzá az 1966-70. évek fő beruházásainak egyeztetéséhez. ha sikerül ezt megvalósítani, akkor bizonyára jelentősebb megtakarításra kerül majd sor.

apró antal ezután néhány közös intézmény munkáját, közösen tervezett beruházást ismerttetett. utalt a barátság kőolajvezetékére, a béke nemzetközi villamos energia távvezetékére, majd a nyersanyag-kitermelés fokozását célzó közös beruházásokról szólt.

- jó tapasztalataink vannak - mondotta a továbbiakban - olyan közös intézmények előnyeiről, mint a dubnai egyesített atomkutató intézet, amely 1956 március óta dolgozik. az intézet létrehozása lehetővé tette a szocialista országok tudósainak, hogy a fizika legaktuálisabb kérdéseivel foglalkozhassanak olyan berendezések segítségével, amelyeket az egyes országok, a szovjetunió kivételével, megépíteni és üzemeltetni nem tudnának. hazánkból eddig 39 kutató tanult és dolgozott a dubnai intézetben.

apró antal a kgst-országok közös vasúti tehergépkocsi-parkjáról elmondotta, hogy az új kgst-szerv lehetővé teszi, hogy a résztvevő országok jobban kihasználják kocsi-parkjukat és ezzel növeljék a vasúti szállítás gazdaságosságát. a közös vagonpark ez év közepétől lép működésbe. első lépésként a kgst-országok 92 700 vagonja vesz részt a közös kocsi-parkban - amiből Magyarország részesedése 9000 darab.

/folyt.köv./

13.30/-n

-26-

/bb 40. a szocialista.....5.folyt./vm

1964. január elsejével kezdte meg munkáját a kgst-országok nemzetközi együttműködési bankja. a közös bank felállítása szorosan összefügg a kgst-országok közötti többoldalú elszámolások bevezetésével.

az előadó ezután a műszaki-tudományos együttműködésről szólt. ennek formái - mondotta - a kgst-országok népgazdaságfejlesztési terveinek megvalósításában döntő szerepet játszottak és játszanak ma is. a sokoldalú segítségnyújtásban a szovjetunió járt és jár az élen. a tudományos-műszaki és közvetlen technikai segítségnyújtás hatékonyságát jellemzi, hogy például hazánkban, a szovjet dokumentációk átvételével és közvetlen technikai segítséggel épült üzemek szolgáltatják nyersvastermelésünk 40 százalékát, acéltermelésünk 20 százalékát, hengereltáru-termelésünk 34 százalékát, golyóscsapágyártásunk 50 százalékát.

az együttműködő országok népgazdaságfejlesztési terveinek egybevetése mindjobban rávilágít arra, hogy egyes alapvetően fontos célok megvalósításához új tudományos felismerésekre, lényegében új konstrukciókra és új technológiai eljárásokra lesz szükség. a kgst ennek megfelelően a következő problémák megvizsgálását vetette fel első lépésként: a műanyagok alkalmazása a népgazdaságban; a mezőgazdaság kemizálása; különféle tudományos kutatások végrehajtására szolgáló műszerek, berendezések kidolgozása; az önműködő szabályozási rendszerek elméletének kidolgozása; a fotoszintézis; a rakodó-szállító munkák komplex mechanizálása stb.

a mezőgazdasági együttműködés kérdéseiről apró antal elmondotta, hogy még csak kezdeti lépések történtek a mezőgazdasági termelés szakosításában. a további munka során nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy talaj-és éghajlati adottságok és egyéb természeti tényezők sokkal nagyobb mértékben befolyásolják a termelést, mint az iparban, s a rendelkezésre álló munkaerő nagysága, valamint a kialakult hagyományok egyik vagy másik országban ugyancsak alapvetően befolyásolhatják a mezőgazdasági termelés szerkezetét.

ebből adódik, hogy Magyarország számára a termelés szakosítása keretében fontos szerep jut a gyümölcs-, a szőlő-és a zöldségtermelés növelésében. vannak lehetőségek egyes ipari növények /például dohány/ termelésének szakosításában is. ami a gabonaféléket illeti, valamennyi kgst-ország alapvető érdeke, termelésük minél gyorsabb és minél nagyobb mértékű növelése. az elkövetkezendő évek egyik legfontosabb feladata az ország kenyérgabona-szükségletének biztosítása saját termelésből.

/folyt.köv./

13.45/-n

-27-

/bb 40. a szocialista.....4.folyt./vm

b/ fontos eredménye az előzetes konzultációknak, hogy reálisabban számolhatunk gépexportunk növelésével, és kitűzhetjük a gépipari termelés szakosításának legfontosabb területeit. a szakosításban eddig elsősorban a szerszámgépek, élelmiszeripari gépek és a tömegcikkipar területén értünk el eredményeket.

c./ vaskohászati kapacitásunk nyersanyagellátása a szovjetunió vasércszállításán és a baráti országok koksz-és kokszolható szén-szállításán alapszik. az eddig megtartott konzultációk javaslatainak megfelelően új kohászati bázis létesítése terveinkben nem szerepel, ugyancsak nem számolunk új nagyolvasztó létesítésével sem.

a tervek koordinálása során elvégezték a főbb beruházások egyeztetését is. első alkalommal sikerült a kgst-országok 1964-65-ben épülő, mintegy 270 objektumát egyeztetni. ebből az első tervezetéből sok előny még nem keletkezett, mert lényegében már folyamatban levő beruházásokat vizsgáltunk meg. éppen ezért azt javasoltuk, hogy már most kezdjünk hozzá az 1966-70. évek fő beruházásainak egyeztetéséhez, ha sikerül ezt megvalósítani, akkor bizonyára jelentősebb megtakarításra kerül majd sor.

apró antal ezután néhány közös intézmény munkáját, közösen tervezett beruházást ismerttetett. utalt a barátság kőolajvezetékére, a béke nemzetközi villamos energia távvezetékére, majd a nyersanyag-kitermelés fokozását célzó közös beruházásokról szólt.

- jó tapasztalataink vannak - mondotta a továbbiakban - olyan közös intézmények előnyeiről, mint a dubnai egyesített atomkutató intézet, amely 1956 március óta dolgozik. az intézet létrehozása lehetővé tette a szocialista országok tudósainak, hogy a fizika legaktuálisabb kérdéseivel foglalkozhassanak olyan berendezések segítségével, amelyeket az egyes országok, a szovjetunió kivételével, megépíteni és üzemeltetni nem tudnának. hazánkból eddig 39 kutató tanult és dolgozott a dubnai intézetben.

apró antal a kgst-országok közös vasuti tehergépkocsi-parkjáról elmondotta, hogy az új kgst-szerv lehetővé teszi, hogy a résztvevő országok jobban kihasználják kocsi-parkjukat és ezzel növeljék a vasuti szállítás gazdaságosságát. a közös vagonpark ez év közepétől lép működésbe. első lépésként a kgst-országok 92 700 vagonja vesz részt a közös kocsi-parkban - amiből Magyarország részesedése 9000 darab.

/folyt.köv./

13.30/-n

-26-

/bb 40. a szocialista.....5.folyt./vm

1964. január elsejével kezdte meg munkáját a kgst-országok nemzetközi együttműködési bankja. a közös bank felállítása szorosan összefügg a kgst-országok közötti többoldalú elszámolások bevezetésével.

az előadó ezután a műszaki-tudományos együttműködésről szólt. ennek formái - mondotta - a kgst-országok népgazdaságfejlesztési terveinek megvalósításában döntő szerepet játszottak és játszanak ma is. a sokoldalú segítségnyújtásban a szovjetunió járt és jár az élen. a tudományos-műszaki és közvetlen technikai segítségnyújtás hatékonyságát jellemzi, hogy például hazánkban, a szovjet dokumentációk átvételével és közvetlen technikai segítséggel épült üzemek szolgáltatják nyersvastermelésünk 40 százalékát, acéltermelésünk 20 százalékát, hengereltáru-termelésünk 34 százalékát, golyóscsapágygyártásunk 50 százalékát.

az együttműködő országok népgazdaságfejlesztési terveinek egybevetése mindjobban rávilágít arra, hogy egyes alapvetően fontos célok megvalósításához új tudományos felismerésekre, lényegében új konstrukciókra és új technológiai eljárásokra lesz szükség. a kgst ennek megfelelően a következő problémák megvizsgálását vetette fel első lépésként: a műanyagok alkalmazása a népgazdaságban; a mezőgazdaság kemizálása; különféle tudományos kutatások végrehajtására szolgáló műszerek, berendezések kidolgozása; az önműködő szabályozási rendszerek elméletének kidolgozása; a fotoszintézis; a rakodó-szállító munkák komplex mechanizálása stb.

a mezőgazdasági együttműködés kérdéseiről apró antal elmondotta, hogy még csak kezdeti lépések történtek a mezőgazdasági termelés szakosításában. a további munka során nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy talaj-és éghajlati adottságok és egyéb természeti tényezők sokkal nagyobb mértékben befolyásolják a termelést, mint az iparban, s a rendelkezésre álló munkaerő nagysága, valamint a kialakult hagyományok egyik vagy másik országban ugyancsak alapvetően befolyásolhatják a mezőgazdasági termelés szerkezetét.

ebből adódik, hogy Magyarország számára a termelés szakosítása keretében fontos szerep jut a gyümölcs-, a szőlő-és a zöldségtermelés növelésében. vannak lehetőségek egyes ipari növények /például dohány/ termelésének szakosításában is. ami a gabonaféléket illeti, valamennyi kgst-ország alapvető érdeke, termelésük minél gyorsabb és minél nagyobb mértékű növelése. az elkövetkezendő évek egyik legfontosabb feladata az ország kenyérgabona-szüükségletének biztosítása saját termelésből.

/folyt.köv./

13.45/-n

-27-

a kgst-országok mind szélesebb keretek között és mind sokoldalubban valósítják meg gazdasági együttműködésüket. igaz, hogy viták is adódnak ezzel kapcsolatban, mert nem minden ország tartja fontosnak részvételét nemzetközi méretű új vállalkozások létrehozásában.

nem tagadjuk, hogy vannak nálunk nehézségek, de ezek a gazdasági fejlődés, a növekedés problémái. ugyanakkor nap nap után olvashatunk a vezető kapitalista lapokban a közös piac „agrárpolitikájának kudarcairól”, „éppen úgy, mint a „szén- és acélháború”, fejleményeiről, valamint „az alma- és csirkeháborúról”, „

hiba lenne, ha eltuloznánk a közös piac országainak sikereit, de ugyanolyan hiba lenne nem figyelembe venni a nyugati tőkés-országok gazdasági eredményeit, hisz nem egy területen tanulhatunk tőlük, különösen a műszaki haladás, a munkaszervezés, a piachoz való alkalmazkodás területén. de mi ismerjük a tőkés világ ellentmondásait is, tudjuk, hogy a nyugat-európai tőkés-országokban a termelés nemzetközi szakosítása, a gazdasági együttműködés bizonyos mértékű fejlődése az egymás elleni konkurrenciaharc és a verseny diktálta kényszer jegyében folyik, amelyben az erősebb tőkésországok kíméletlenül elnyomják a gyengébbeket, a nagyobbak a kisebbeket. emellett kifejezésre jut a kapitalista világban is a gazdasági élet internacionalizálódásának objektív tendenciája, amely nap mint nap fokozódik a gyors technikai és tudományos fejlődés következtében.

az utóbbi évek során a gazdasági kapcsolatok a kgst-hez tartozó országok között két egymással szorosan összefüggő formában fejlődtek. az együttműködés alapvető formája a kgst kereteiben, annak különböző ágazati szerveiben folyik. a másik együttműködési forma: a kgst elvei alapján két vagy több tagország közötti gazdasági együttműködés speciális, elsősorban vagy kizárólag számukra érdekes gazdasági kérdésekben, két- vagy többoldalu tárgyalások útján. a kétoldalu gazdasági együttműködés lehetővé teszi, hogy jobban feltárjuk és kihasználjuk országaink népgazdasága szerkezetében, gazdasági fejlettségi színvonalában, közeli földrajzi helyzetében és más adottságaiban rejlő lehetőségeket. ezenkívül két- vagy háromoldalu formában sokszor könnyebb egy időben a szükségleteket és a lehetőségeket egyeztetni és kölcsönösen előnyös együttműködési megoldásokat találni.

ennek érdekében keresni kell az új szervezeti formákat, közösen irányított iparági egyesüléseket, nemzetközi jellegű trösztök, bizottságok, vagy más, közösen létrehozott üzemek, intézmények formájában. az utóbbi időben több szocialista ország pártjaival, kormányaival folytatott tanácskozások azt mutatják, hogy a szorosabb együttműködéssel kapcsolatban hasonló elképzelések alakultak ki nemcsak nálunk, hanem másutt is.

országunk kétoldalu gazdasági együttműködést már több éve folytat - a kétoldalu kormányközi gazdasági bizottságokon keresztül - több szocialista országgal. /folyt.köv./

ilyen kormányközi bizottságok működnek már több éve a román népköztársasággal, a bolgár népköztársasággal és a lengyel népköztársasággal. az utóbbi két évben jött létre a csehszlovák-magyar, az ndk-magyar és a jugoszláv-magyar gazdasági együttműködési bizottság.

a magyar-szovjet gazdasági és tudományos együttműködési kormányközi bizottság a múlt héten tartotta első ülését budapestben. nagy jelentőségűnek tartjuk e bizottság megalakulását, mert hazánk számára elsőrendű fontosságú a sokoldalú gazdasági kapcsolat továbbfejlesztése a szovjetunióval.

jelentősnek tartjuk azt is, hogy a szovjetunióval kötöttünk elsőnek kétéves kereskedelmi megállapodást. ez lehetőséget ad a kölcsönös szállítások fokozására. 1964-re például több mint 20 százalékkal sikerült bővíteni az árucseré-forgalmat a szovjetunióval.

a kétoldalu felső szintű találkozókon hozott konkrét határozatok alapján az együttműködés új szervezeti formáinak létrehozására kerül sor. így például előkészület alatt van egy megállapodás csehszlovákiával, valamint Lengyelországgal közös vaskohászati együttműködési szervezet létrehozására.

apró antal ezután külkereskedelmi forgalmunk néhány kérdésével foglalkozott. ennek egyik fő jellemzője - mondotta -, hogy árucserénk több mint 70 százalékat a kgst-országokkal, több mint egyharmadát a szovjetunióval bonyolítjuk le.

a békés egymás mellett élés elvéből következően törekszünk a gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésére a tőkés országokkal is.

befejezésül apró antal hangsúlyozta: arra van szükség, hogy a nemzetközi gazdasági együttműködés valamennyi kialakult formáját továbbra is támogassuk, azok továbbfejlesztésében aktívan vegyünk részt. változatlanul kezdeményezniünk kell a kgst szerveiben és a többi nemzetközi szervekben, illetve a kétoldalu gazdasági kapcsolatokban az új megoldásokat; államközi termelési kapcsolatokat. az esetleg nehezebb megoldani sokoldalú módon - minden kgst-ország részvételével -, azt meg kell kísérelni államközi egyezményrel két-három ország között létrehozni.

a kezdeményező készség mellett ugyanakkor türelemre, következetesre, az egész szocialista közösség, valamint az egyes szocialista országok érdekeinek, szükségleteinek gondos tanulmányozására van szükség minden vonatkozásban.

/folyt.köv./

/bb 40. a szocialista...8.folyt./vm

a szocialista országok között ma még meglevő színvonalbeli különbségeket felszámolni, és emellett megnyerni a békés versenyt a kapitalizmussal: ez egy hosszabb időszaknak és nagyon sokoldalú közös erőfeszítéseknek lehet csak az eredménye.

a szocializmus ügye állandóan erősödik és előrehaladásunkat, gazdasági fejlődésünket nem lehet feltartóztatni. minden feltétellel rendelkezünk, hogy valamennyi területen sikeresen haladjunk előre és újabb győzelmeket érjünk el./mti/

14.10/-n

tbb 44. nagyképernyős tv-készülék és porszívó is kapható ezen-tul részletre

1 tó/sk/m/vg

1964. február 12.

a belkereskedelmi miniszter most megjelent utasítása alapján módosították az áruvásárlási kölcsönakcióban árusítható cikkek jegyzékét. eszerint 1964. február 10-től az alba regia és az at-611 típusu nagyképernyős televíziós vevőkészülékek, valamint a hazai gyártmányú porszívók is megvásárolhatók otp-hitellevél ellenében, részletfizetésre. ezzel egyidőben az olajtűzelésű fürdőszobakályhát és a kerékpárt törölték a kölcsönakcióból. az ezekre a cikkekre február 10-ig kiadott hitellevelek érvényeségi határidejükön belül beválthatók. /mti/

bb 45. szerdán megnyílt komárom megyében az első belkereskedelmi kölcsönző bolt

vid/lk/m/ki

1964. február 12.

szerdán tatán megnyitották komárom megye első belkereskedelmi kölcsönző boltját. a boltban kölcsönvehet a lakosság takarítást könnyítő bármilyen háztartási gépet, ezenkívül sport- és strandfelszereléseket, televíziót, rádiót, hanglemez-észőket, babakocsit. még az idén esztergomban is nyitnak kölcsönző boltot. /mti/

14.10/-n

-30-

bb 41. időjárásjelentés

tr/m

1964. február 12.

a meteorológiai intézet jelenti 1964 február 12-én, szerdán délben:

az éjszakai lehülés fokozódik

az ukrajna északi részén elhelyezkedő mély ciklon hátoldalán a szovjetunió középső területeiről hideg levegőt szállít, széles idő és hózáporok kíséretében, a kárpát-medencétől északra elterülő vidékekre. derült, csendesebb időt csak a földközi-tenger nyugati vidékén találunk.

hazánkban tegnap erősen felhős, borult volt az égbolt. az ország észak-nyugati és keleti részén sokfelé esett az eső, a reggeli órákban keleten havazott. a lehullott csapadék mennyisége általában 2-4 millimétert ért el. de tiszabecsen 5, csenge-rem és királyréten 6, mátraházán 7, dobogókőn 10 millimétert jelentettek. a nappali felmelegedés csúcspontja a keleti határvidékeken plusz 2, plusz 3, máshol plusz 4, plusz 7 fokig emelkedett. ma hajnalban az ország területének legnagyobb részén 0 fok körüli értékeig hűlt le a levegő, de észak-keleten mínusz 3, mínusz 5 fok között 1 legalacsonyabb hőmérsékletet mértek. a hóréteg vastagsága ma reggel a hegyekben a következő volt: dobogókő 35, gallyatető 27, kékestető 24, mátraháza 21, bánkut 18 centiméter. ma délelőtt fokozatosan csökkent a felhőzet és a nappali felmelegedés több felé elérte a 4 fokot.

budapesten tegnap a hőmérséklet napi középértéke 4.2 fok volt, 4.2 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758. alig változik.

várható időjárás csütögtők estig: kisebb felhőátvonulások, szórvaosan havasesővel, vagy hózáporral. mérsékelt időnként északnyugati, északi szél. az éjszakai lehülés fokozódik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2, mínusz 6, észak-keleten helyenként mínusz 10 fok körül. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 0 plusz 4 fok között.

a duna vízállása budapestnél 249 centiméter. /mti/

13.40/-n

-31-

/bb 40. a szocialista....8.folyt./vm

a szocialista országok között ma még meglevő színvonalbeli különbségeket felszámolni, és emellett megnyerni a békés versenyt a kapitalizmussal: ez egy hosszabb időszaknak és nagyon sokoldalú közös erőfeszítéseknek lehet csak az eredménye.

a szocializmus ügye állandóan erősödik és előrehaladásunkat, gazdasági fejlődésünket nem lehet feltartóztatni. minden feltétellel rendelkezünk, hogy valamennyi területen sikeresen haladjunk előre és újabb győzelmeket érjünk el./mti/

14.10/-n

tbb 44. nagyképernyős tv-készülék és porszívó is kapható ezen-tul részletre

i tó/sk/m/vg

1964. február 12.

a belkereskedelmi miniszter most megjelent utasítása alapján módosították az áruvásárlási kölcsönakcióban árusítható cikkek jegyzékét. eszerint 1964. február 10-től az alba regia és az at-611 típusu nagyképernyős televíziós vevőkészülékek, valamint a hazai gyártmányú porszívók is megvásárolhatók otp-hitellevél ellenében, részletfizetésre. ezzel egyidőben az olajtűzelésű fürdőszobakályhát és a kerékpárt törölték a kölcsönakcióból, az ezekre a cikkekre február 10-ig kiadott hitellevelek érvényeségi határidejükön belül beválthatók. /mti/

...-

bb 45. szerdán megnyílt komárom megyében az első belkereskedelmi kölcsönző bolt

vid/lk/m/ki

1964. február 12.

szerdán tatán megnyitották komárom megye első belkereskedelmi kölcsönző boltját. a boltban kölcsönvehet a lakosság takarítást könnyítő bármilyen háztartási gépet, ezenkívül sport- és strandfelszereléseket, televíziót, rádiót, hangplemez- és szót, babakocsit, még az idén esztergomban is nyitnak kölcsönző boltot. /mti/

...-

14.10/-n

-30-

bb 41. időjárásjelentés

tr/m

1964. február 12.

a meteorológiai intézet jelenti 1964 február 12-én, szerdán délben:

az éjszakai lehülés fokozódik

az ukrajna északi részén elhelyezkedő mély ciklon hátoldalán a szovjetunió középső területeiről hideg levegőt szállít, szeles idő és hózáporok kíséretében, a kárpát-medencétől északra elterülő vidékekre, derült, csendesebb időt csak a földközi-tenger nyugati vidékén találunk.

házánkban tegnap erősen felhős, borult volt az égbolt. az ország észak-nyugati és keleti részein sokfelé esett az eső, a reggeli órákban keleten havazott. a lehullott csapadék mennyisége általában 2-4 millimétert ért el. de tiszabecsen 5, csenge- ren és királyréten 6, mátraházán 7, dobogókőn 10 millimétert jelentettek. a nappali felmelegedés csúcspontja a keleti határ- vidékeken plusz 2, plusz 3, máshol plusz 4, plusz 7 fokig emelkedett. ma hajnalban az ország területének legnagyobb részén 0 fok körüli értékeig hűlt le a levegő, de észak-keleten mínusz 3, mínusz 5 fok között i legalacsonyabb hőmérsékleteket mértek. a hóréteg vastagsága ma reggel a hegyekben a következő volt: dobogókő 35, gallyatető 27, kékestető 24, mátraháza 21, bánkut 18 centiméter. ma délelőtt fokozatosan csökkent a felhő- zet és a nappali felmelegedés több felé elérte a 4 fokot.

budapesten tegnap a hőmérséklet napi középértéke 4.2 fok volt, 4.2 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapes- ten a hőmérséklet plusz 3 fok, a tengerszintre átszámított lég- nyomás 758. alig változik.

várható időjárás csütögtők estig: kisebb felhőátvonulások,, szórványosan havasesővel, vagy hózáporral. mérsékelt időnként északnyugati, északi szél. az éjszakai lehülés fokozódik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2, mínusz 6, észak-keleten helyenként mínusz 10 fok körül. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 0 plusz 4 fok között.

a duna vízállása budapestnél 249 centiméter. /mti/

13.40/-n

-31-

bb 42. 12.2 milliárd forint a lakosság betétállománya - több mint 22 000 lakás épült állami támogatással, 1.8. milliárd forint értékű áru hitellelre egy év alatt - az országos takarékpénztár sajtótájékoztatója

t/kf/kf/m/vg

1964. február 12.

Jól gazdálkodtak a magánháztartások, beosztással éltek a dolgozók, takarékosabb az ország lakossága, ez állapítható meg többek között az országos takarékpénztárnak, a magyar sajtó házában, szerdán megtartott sajtótájékoztatójából, az ország legnépszerűbb intézményének eredményeit, tevékenységét és terveit Gács László vezérigazgató ismertette. A tájékoztató rengeteg számot közölt ugyan, ezáltal azonban ezek az adatok nem hatottak unalmasnak, hiszen a lakosság gazdálkodásával, szinte valamennyiünk pénzével foglalkoztak.

A lakosság betétállománya a múlt év végére 12.2 milliárd forintot tett ki, a megtakarított összeg csaknem 3.5 milliárd forinttal növekedett, 1963-ban annyival, mint az előző két esztendőben együttesen. Különösen örvendetes, hogy a megtakarítások jelentős része - 66.3 százaléka - vidékre jut, s ez már a vidéki ipartelepítés, a szövetkezeti parasztság megváltozott életkörülményeinek hatása, ma már a parasztság is szívesebben tartogatja összegyűjtött pénzét a ladafia helyett a takarékbán, a statisztika átlaga szerint az országnak csaknem minden második lakosa rendszeresen gyűjti pénzét valamilyen formában, az OTP 2.4 millió takarékbetétkönyvet köztük több mint 200 000 gépkocsi nyeresémbetétkönyvet tart nyilván, e takarékosági forma népszerűségét növeli, hogy eddig összesen több mint 800 gépkocsit juttatott a szerencse a betétkönyv tulajdonosoknak, a dolgozók házi bankjaiban, 5 200 kölcsönös segítő takarékpénztárban, nyolcszázhuszezeren egymilliárd forintot felüli összeget tettek felre, nem lényegtelen az sem, hogy a takarékpénztár az elmúlt esztendőben csaknem félmilliárd forintot fizetett ki kamatként ügyfeleinek.

Az OTP feladatának jelentős részét képezi a hitelezési tevékenység, amellyel elsősorban a lakásépítkezéseket támogatja, tavaly is fokozódó mértékben érdeklődött a lakosság az építési kölcsönök iránt, s 22 239 lakás épült fel állami hitel segítségével, sokan gyűjtik pénzüket az értékesebb árucikkekre, amelyekhez OTP segítséggel hamarabb juthatnak hozzá, a takarékpénztár a múlt évben 370 000 áruvásárlási hitellevelet adott ki csaknem 1.8 milliárd forint értékben, ebből 744 millió forintot bu-torvásárlásra.

/folyt.köv./

14.40/-n

-32-

bb 42. /12.2 milliárd ... 1. folyt./ m

Külön foglalkozott a beszámoló a takarékpénztár fennállása óta - tizenöt éve - elért lakásépítési eredményekkel, ez alatt az idő alatt csaknem 220 000 lakás épült fel az OTP közreműködésével, s ezzel együtt hozzávetőlegesen 800 000-900 000 ember lakásproblémája oldódott meg a 15 év alatt nyújtott 10.2 milliárd forint kölcsön segítségével, a második ötéves terv mintegy százezer magánérből, állami támogatással, épülő lakással számol, a terv végrehajtása eddig kedvezően alakult: az elmúlt 3 év alatt 64 000 lakás készült el.

Az országos takarékpénztár ideai feladatai tovább növekednek, sőt újabb tennivalókkal is bővültek, a betétgyűjtésben a gazdasági fejlődésünk tervszerűsége nyomán a takarékbetétek fejlődésének üteme várhatóan változatlan lesz, hiszen az idén alig másfél hónap alatt újabb 1.2 milliárd forinttal gyarapodott a lakosság megtakarított pénze, a lakásépítkezésekhez a tavalyihoz hasonló összegű kölcsönrel rendelkezik a takarékpénztár, ez év végéig egyebek között Budapesten 2 475, vidéken 3 967 szövetkezeti lakás készül el, ezenkívül 3 665 társasház lakás és 855 öröklakás épül a fővárosban és vidéken, február 1-től a takarékpénztár is ellátja az érvényes utlevéllel, vagy betétlappal rendelkező külföldre utazó állampolgárokat valutával, Budapesten 18, vidéken 22 takarékpénztári fiókot jelöltek ki erre a célra.

Nem kis feladatot jelent az ideai államkölcsön sorsolások lebonyolítása sem, hiszen az év végéig 12 huzást rendeznek, márciusban és szeptemberben az 1., az 5. és 6. békekölcsönt, júniusban és novemberben pedig a 2., a 3. és a 4. békekölcsönt sorsolják, a 12 huzáson összesen 472 millió forint jut a kötvénytulajdonosoknak. /mti/

bb 43. akciók az oktatás korszerűsítéséért, az analfabétizmus ellen, a fiatalok életkörülményeinek megjavításáért - tájékoztató a nemzetközi diákszövetség végrehajtó bizottságának budapesti üléséről

di/gg/m/zs

1964. február 12.

A nemzetközi diákszövetség végrehajtó bizottságának budapesti ülésé alkalmából szerdán sajtófogadást rendeztek a magyar sajtó házában, dr. Zbynek Vokrouhlicky, az NDSZ elnöke és a diákság tagjai a hazai és a külföldi sajtó képviselőinek kérdéseire válaszolva ismertették a szövetség tevékenységét.

/folyt.köv./

14.50/-n

-33-

bb 43. akciók az ... 1. folyt./ m

a nemzetközi diákszövetséget a fasizmus elleni harc jegyében hívták életre 1946-ban. céljai egybeesnek a haladó erők törekvéseivel. azt az elvet vallja, hogy a diákoknak tevékenyen részt kell vállalniuk a társadalom életéből. joguk és kötelességük, hogy állást foglaljanak, szervezkedjenek, ha demokratikus jogaikról, egyes népek elnyomásáról, vagy a világ békéjének veszélyeztetéséről van szó. a szövetség elítéli a gyarmatosítás minden formáját, követeli a fegyverkezési verseny megszüntetését és azokban az országokban, ahol nem tartanak lépést a fejlődéssel, és ahol indokolt, állást foglal az oktatási rendszer korszerűsítésére, megreformálására mellett is.

a nemzetközi diákszövetség most a végrehajtó bizottság ülése előtt 68 szervezetet tömörít s hét újabb ország, kenya, uganda, panama, peru, columbia, jordánia és franciaország diákszövetségének felvételi kérelméről döntenek a közeli napokban. a soronkövetkező ülésükön megvitatják majd, hogy mit végeztek a legutóbbi, az algiri tanácskozás óta, s megtárgyalják, hogyan erősíthetnék tovább a nemzetközi diákmozgalom szolidaritási és más akcióit, amelyek a szövetség alapelveinek szellemében bontakoztak ki.

a nemzetközi diákszövetség a közeljövőben részt vesz a béke, a leszerelés gondolatának jegyében firenzében sorra kerülő ifjúsági világtalálkozón. egy hónap múlva braziliában szemináriumot rendez a felsőoktatás reformjáról. ezen elsősorban a latin-amerikai országok diákjainak problémáival foglalkoznak majd. panamában az amerikai gyarmatosítók ellen küzdő fiatalok támogatására hirdetnek nemzetközi szolidaritási akciót, ceylonban pedig az ndsz védnökségével gazdasági kérdésekről tanácskozik majd egy diákfórum. hangot adnak a fiatalok követelésének, hogy a gyarmatosítás minden formájának felszámolásával nyissák meg az utat a ma még elmaradott országok békés fejlődése előtt, s teremtsenek munkaalkalmat valamennyi végzős diák számára. boliviában, chilében és több más latin-amerikai országban, a nemzetközi diákszövetség támogatásával kampányt szerveznek az analfabétizmus ellen és az iskolák növendékeinek, egyetemek hallgatóinak részvételével tanítják a városok és vidék ma még írástudatlan lakóit. /mti/

...

- 34 -

3. 3/a

a szerkesztőségek figyelmébe!

szb -cz

1964. február 12.

kérjük a szerkesztőségeket, hogy a mai bb 40. számú hírünk /apró antal előadása/ 3. folytatásának harmadik bekezdésétől /a nemzetközi gazdasági együttműködés...stb./ a 4. folytatás negyedik bekezdésének végéig /... célzó közös beruházásokról szólt./ a szöveget töröljék; helyette a következő bekezdést kérjük beiktatni:

ezután a távlati tervek egyeztetéséről beszélt, ismertette az eddigi eredményeket, majd részletesen szólt néhány közös intézmény munkájáról, köztük a barátság koalívezetéről, a béke nemzetközi villamosenergia távvezetékéről, és a nyersanyag kitermelés fokozását célzó közös beruházásokról.

- jó tapasztalataink vannak... stb.
/mti/

..-

bb 47. „munkaegység jubileum”, a makói uttörő tsz-ben - egy évtizede, hogy ötven forintnál többet osztanak

vid ká/tr szb ká

1964. február 12.

tizenötödik zárszámadását tartotta a kiváló termelőszövetkezeti gazdaság címmel több ízben kitüntetett makói uttörő tsz. a közös gazdaság egyuttal „munkaegység jubileumot”, is ünnepelehetett: egy évtized óta ugyanis rendszeresen ötven forintnál többet tudnak osztani. a mostani zárszámadáskor rekorderedményt könyvelhetnek el: hatvanöt forint ötven filléres munkaegység értékkel számolnak.

fő jövedelmüket a makói táj világhírű fűszernövénye, a vöröshagyma adta. hétszáz holdon eredetileg nyolcvan mázsás átlagot terveztek, s száztizenöt mázsás példa nélkül álló gazdag termést takarítottak be. csupán ebből a növényfélésegből kerekén tizenkét millió forintos bevételre tettek szert. igazolták hírnevüket a kenyérgabona termesztésben is: a kedvezőtlen, száraz év ellenére 1 200 holdon tizenöt mázsa hetven kilós holdankénti buza-terméssel dicsekedhetnek.

az elmúlt év sikerét szembeötlően bizonyítja az is, hogy a tsz tiszta vagyona csaknem kilenc millió forinttal növekedett.
/mti/

..-

16.00-a

- 35 -

17. 1. 1.

bb 46. ungár imre zongoraestje

tr szb -cz

1964. február 12.

ungár imre kossuth-díjas zongoraművész a magyar sajtó háza péterfi istván kamaratermében 13-án, csütörtökön 19 órai kezdettel tartja zongoraestjét. közreműködik bálint ágnes és keres gábor. /mti/

--

bb 48. kikelték az első kiskacsák az olaszlisztkai víziszárnyas telepen

vid ká/tr szb ká

1964. február 12.

az olaszlisztkai víziszárnyas tenyésztő telepet az elmúlt két évben mintegy 4.6 millió forintos költséggel korszerűsítették és ott építették fel borsod megye legnagyobb keltető állomását. az új, napfényes üzemcsarnokban az idén helyezték üzembe a 26 - egyenként 10-ezres - elektromos gépet. ebben az évben mintegy másfél-millió naposcsibét, 40 ezer kiskacsát és 11 ezer kislibát keltetnek ki. a munkát január 3-án kezdték és eddig több mint 75 ezer naposcsibét szedték ki a „gépkotlósok”, -ból. a kiscsibéket egy-két napos pihentetés után infravörös lámpákkal melegített gépkocsikkal szállítják folyamatosan a gazdaságoknak. szerda reggel a víziszárnyas telepen kikelt az idei év első 2 300 kiskacsája. ezeket a gazdaság dolgozó nyolc hét alatt 2.5 kilogrammos súlyra hizlalják és mint pecsenyekacsákat értékesítik. az idén folyamatosan 10 ezer pecsenyekacsát hizlalnak meg, harminczet naposkacsát pedig a folyók partján települt termelőszövetkezeteknek adnak át nevelésre. /mti/

--

bb 49. apró antal előadása az mszmp politikai akadémiáján

t hi/tné szb zs

1964. február 12.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának politikai akadémiáján szerda délután apró antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szocialista országok gazdasági együttműködésének időszerű kérdései címmel előadást tartott. az építők rózsaszerencs művelődési házában rendezett előadáson résztvevő rónai sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, cseterki lajos és nyers rezső, a politikai bizottság póttagjai, ott volt az előadón az mszmp központi bizottságának, az elnöki tanácsnak és a kormánynek számos tagja, politikai és gazdasági életünk sok ismert személyisége. /az előadás rövidített szövegét máj bb 40. számú hírlünkben közöltük. az anyag felhasználható/. /mti/

--

16.10/a

- 36 -

17.25 Ceme

Meg

bb 50. szerdán délben a józsef attila utcában eltört egy 100 milliméteres vízcsővezeték - naponta 4-5 nagy csőtörést jelentenek, minden szerelőt a helyreállításokhoz irányították

i nbj/sk szb vg

1964. február 12.

az olvadás következtében igen erős a talajmozgás még az aszfalt- és betonburkolatu utakon, tehát a belső városnegyedekben is, s ez nagyon sok kellemetlenséget okoz a vízműveknek. a talajmozgás következtében több mint egy hete nemcsak a vékonyabb csövek pattannak el nagyon gyakran, hanem a nagyobb átmérőjű főnyomóvezetékek is. a vízműveknek naponta 4-5 nagy csőtöréshez kell kivonulniok. különösen kellemetlen ez a belső városnegyedekben, ahol a forgalmat el kell terelni. szerdára virradóra a budai rkparton tört fel a víz, szerdán délben pedig a józsef attila utcában egy 100 milliméteres cső repedt meg. a víz áttörte az aszfaltot is, a forgalmat el kellett terelni. a szakadások, csőtörések a főváros különböző pontjain helyi vízhiányokat okoznak. a fővárosi vízművek szinte kivétel nélkül minden szerelőjét a helyreállítási munkálatokhoz irányította, hogy a töréseket a lehető legrövidebb időn belül kijavíthassák. /mti/

--

bb 51. kiállítás nyílik barta mária festőművész alkotásaiból a fényes adolf tereben

i tf/sk szb fm

1964. február 12.

barta mária festőművész alkotásaiból kiállítás nyílik a fényes adolf tereben február 14-én, délután fél hat órakor. a műcsarnok által rendezett tárlatot frank jános művészettörténész nyitja meg. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

szb -cz

1964. február 12.

a mai bb 40. számú hírlünk: /apró antal beszéde/ 6. folytatás jelzése után következő első bekezdés végétől a szöveg helyesen: ... új vállalkozások létrehozásában. a vitákkal kapcsolatban ... gazdasági ellenséges sajtóorgánumok ugynevezett keleti szakértői hangzatos cikkeket irtak a kgst ellen. a washington post például azt írta, hogy „kritikus a kgst-n belüli helyzet... „éhes disznó makkal álmodik,, - mondja a magyar közmondás. az imperialisták szeretnék, ha népgazdaságainkban, gazdasági együttműködésünkben változások lennének.

nem tagadjuk, hogy vannak... stb.
/mti/

--

16.40/a

- 37 -

17.25 Ceme

Meg

bb 52. három év alatt 72 750 hold gyümölcsöst telepítettek az országban - kertészeti tanácskozás nyiregyházán

vid ká/tr-lm -cz

1964. február 12.

Szabolcs megye mezőgazdasági szakembereinek, kertészeinek és agronómusainak részvételével szerdán tanácskozást rendeztek nyiregyházán, amelyen megvitatták a kertészeti termelés fejlesztésével, korszerűsítésével és a járulékos beruházásokkal kapcsolatos problémákat. dr. Fejes Sándor Kossuth-díjas, a földművelésügyi minisztérium kertészeti főosztályának vezetője vitaindító beszédében elmondotta, hogy a második ötéves terv első három esztendejében az ország különböző vidékein 72 750 hold gyümölcsöst telepítettek, s 1964 tavaszára újabb nyolcezer holdra elegendő csemetekészlet áll rendelkezésre. Szabolcsban a Jonathán, illetve a téli almák tájkerzetében 1965-70-re ötvénezer hold nagyüzemi almáskert lesz már, s a termésmennyiség megközelíti majd a 32 000 vagont. ebből adódóan mielőbb gondoskodni kell a járulékos beruházásokról. a megyében legalább száz, egyenként 400 vagonos tárolót kell építeni. vonatkozik ez, bár kisebb mértékben, az ország többi gyümölcsstermelő tájára is, mert nagy számban lesznek olyan szövetkezeti gazdaságok, amelyekben 500-1000 vagonos terméssel kell számolni.

a további fejlesztés érdekében meg kell oldani a szaporítóanyag problémát is. a jövőben minden egyes tájkerzet maga szaporítja el a legjellegzetesebb gyümölcsfajt. a nagyüzemi telepítésekhez szükséges szaporítóanyag mellett gondoskodni kell a háztáji gazdaságok igényének kielégítéséről is, s fokozatosan pótolni kell a házi kertek faállományát.

nagy sándor, szabolcs-szatmár megye kertészeti felügyelője a tárolási veszteségekről szólva elmondotta, hogy az 1963-as szabolcsi almászüret előtt határszemplét tartottak, s akkor megállapították, hogy az almatermés 90 százaléka exportminőségű, mire azonban az alma elszállításra került, a termésnek csupán ötvenhatvan százaléka érte el az export minőséget. a hatalmas veszteséget főként a göngyöleg és a tároló helyiségek hiánya okozta. felkérte az illetékes szerveket, adjanak támogatást a termelőknek tárolóhelyiségek építésére. véleménye szerint helyes lenne, ha az évi gyümölcsstermésnek hatvan százalékát a kereskedelmi szervek, 40 százalékát pedig a termelőszövetkezetek tárolnák./mti/

16.50/a

17.00 Cseme

- 38 -

Me

bb 53. a szerdai légi megfigyelés jelenti a dunáról: erőteljesen mozog, csuszkál a jégmező - valamennyi jégtörő dolgozik

ő sb-hbj/lk szb vg

1964. február 12.

az országos vízügyi főigazgatóság árvízvédelmi szakemberei szerdán délben légifelderítésen figyelték meg a dunán a jéghelyzet alakulását. a nyugatról beáramló meleg légtömegek hatására megkezdődött a jégpáncél erőteljes mozgása. a magyar duna-szakaszon kedden még gönyü környékén volt a jégmező felső határa, de a szerdai légi felderítés már azt észlelte, hogy 17 kilométerrel lejjebb csuszott a jég. a budapest feletti folyószakaszon így 130 kilométerre csökkent a jégmező, s most ácsból az árpád-hídig takarja jég a folyót. ercsinél a napokban jégtorlódás keletkezett, amely mintegy másfél méterre megemelte budapesten a folyó vízállását. az enyheségtől megpuhult jéget azonban szerdára 28 kilométerrel lejjebb csuszattatta a víz. így az árpád-hídtól a csepel-sziget déli csucsáig, vagyis rácalmáig 60 kilométer hosszú szakaszon jégmentes a folyó. a csuszkáló jégmező feltöredezett táblái viszont tovább vastagították a folyó dél-magyarországi szakaszának 152 kilométer hosszú jégtakaróját. többek között gáli-majornál csaknem négy méter vastag rétegben rakódtak egymásra a jégtáblák.

a duna jegének elusztatását tavaly jelentősen megkönnyítette, hogy délről jött az enyhesség. most viszont a nyugati melegtől megmozgatott jég nem talált szabad utat a hidegebb déli szakaszon. de a magyar és a jugoszláv árvédelmi szervek most közös erővel vág-nak folyosót az apatin-környéki vastag jégtakarón, hogy kaput nyissanak a magyarországi jégnek. baja, mohács és a jugoszláv határon túli apatin körzetében aprítja most a jéget valamennyi magyar jégtörőhajó. látástól, vakulásig, megállás nélkül dolgoznak, hogy nyílt folyosót vágjanak a dráva torkolatáig. a dunaföldvár-környéki torlódásos jéget pedig robbantással morzsolják össze most a magyar honvédelmi alakulatok.

szükség esetén 12 óra alatt mozgósíthatják ár- és belvízvédelemre a fővárosi építőipar, a köz-művek és a közlekedés minden dolgozóját

nincs veszély, a jégmozgás azonban készültséget követel budapesten is az ár- és belvízvédelemtől. a fővárosi tanács közmű- és szolgáltatási igazgatósága, mint a budapesti ár- és belvízvédelem gazdája, megtette a szükséges intézkedéseket. készletben tartja a fővárosi köztisztasági hivatal, a fővárosi kertészeti vállalat, a fővárosi csatornázási művek egész gépparkját és szinte egy-két óra alatt nagy erőkkel tud felvonultatni a veszélyeztetett területekre.

/folyt.köv./

17.20/a

17.00 Cseme

- 39 -

Me

bb 53. /a szerdai légi... 1. folyt./- szb

urh, rövidhullámu rádió adó-vevő szolgálatot épített ki a köz-
művek és az árvízvédelmi alakulatok között, sőt állandó urh kap-
csolatot tarthat fenn az árvízvédelmi megfigyelőkkel. esetleges
veszély esetén a legfontosabb: a gyors védekezés, erre is megvan
a lehetőség, mert a fővárosi árvízvédelmi irányító 12 óra lefor-
gása alatt mozgósíthatja az egész fővárosi építőipar, minden fő-
városi közlekedési vállalat, s az összes közmű dolgozóját, „be-
vetetheti,, a tekintélyes gépparkot. az elmúlt 24 óra alatt riasz-
tották az alakulatokat, s a próba azt mutatta, hogy az új árvízvé-
delmi szervezet, szükség esetén, igen hatékonyan és gyorsan szem-
beszélhet az árral.

budapesten figyelemmel kell kísérni a belvizek alakulását is,
hiszen emlékeztet, hogy a múlt évben két ízben is kiöntött a szil-
as és a rákos patak, nagy, elsősorban mezőgazdasági területeket
öntött el a belviz, de a patakok partján levő lakóházak földszint-
jei is víz alá kerültek. a rákos és a szilas patak medrének szabá-
lyozására hároméves tervet dolgozott ki a főváros, most, olvadás
idején a legsürgetőbb: megakadályozni a patakok kiöntését. ezért
ezekben a napokban elsősorban a gátakat erősítik. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 40. számú hírünk: /apró antal beszéde/ az 1. folyt.
jelzés alatti hatodik bekezdés végétől kérjük a következő szö-
veget beiktatni: ... dunai vízerőmű rendszerre, ez a vízerőmű
rendszer kedvező gazdasági mutatók mellett kerekén 900 mw biz-
tosított csúcsteljesítményt és évi 3 700 millió kwó villamos ener-
giát szolgáltat. így kerekén évi ötmillió tonna barnaszén kiter-
melését, illetőleg behozatalát pótolja.

a közös vízerőmű-rendszer beruházási költsége - ez előze-
tes számítások szerint - 12,4 milliárd forint. a csehszlovák és
magyar fél a közös beruházási költségekben 50:50 százalékos
arányban vesz részt, és ebben az arányban osztják meg a termelt
villamosenergiát és ilyen arányban viselik a vízerőmű-rendszer
igazgatási, fenntartási költségeit is. a megvalósításra előrelát-
hatólag az 1966-1975-ös tervidőszakban kerül sor. a nagymarosi
vízerőmű első gépei az építés megkezdését követő negyedik évben
lépnek üzembe.

az előadó ezután a szinesfémipari... stb.
/mti/

--

17.45/a

17.45/a
Cse!

- 40 -

Me

bb 57. akadémiai küldöttség utazott kubába

i ms/tr-lm zs

1964. február 12.

a magyar tudományos akadémia és a kubai köztársaság
tudományos akadémiaja közötti tudományos együttműködési egyez-
mény megtárgyalására és aláírására kubába utazott friss istván
akadémikus, az akadémia közgazdaságtudományi intézetének
igazgatója és palló tiborné, a nemzetközi kapcsolatok osztályá-
nak főelőadója./mti/

--

bb 58. magyar küldöttek a prágai könyvtárügyi konferencián

i ms/tr-lm zs

1964. február 12.

rózsa györgy, az akadémiai könyvtár igazgatója és havassy
pál főmérnök, prágába utazott a könyvtárak építkezéséről,
berendezéséről és technikai felszereléséről tárgyaló három-
napos konferenciára./mti/

--

bb 59. három napos szénankét az akadémián

i ms/tr-lm zs

1964. február 12.

a magyar tudományos akadémia kémiai tudományok osztályának
kőolaj-, szén- és gáztechnológiai bizottsága és a magyar kémi-
kusok egyesületének szénkémiai szakosztálya csütörtöktől szomb-
tig háromnapos szénankétot rendez, amelyen megvitatják a szén-
feldolgozó ipar és kutatás időszerű kérdéseit és ismertetik az
új kutatási eredményeket. az anketon egyetemi tanárok, kutató-
intézetek vezetői és munkatársai, valamint kiváló gyakorlati
szakemberek adnak elő./mti/

--

17.47/a

17.47/a
Cse!

- 41 -

Me

bb 54. galilei-émlékkiállítás a szabó ervin könyvtárban

t áe/gk szb fm

1964. február 12.

a fővárosi szabó ervin könyvtár székházában emlékkiállítást rendeztek galileo galilei születésének 400. évfordulója alkalmából, a kiállítás számos dokumentumot mutat be a reneszánsz kultúra óriásának életéből, munkásságából. külön tárlókban kaptak helyet a galilei-életmű legkorábbi magyar nyelvű fordításai és számos külföldi kiadvány. a dokumentumok szemléletesen tárják a látogatók elé a korabeli tudósok tevékenységét és a reneszánsz korban fellendült természettudományos kutatások fejlődését. a szerdán megnyílt kiállítást egy hónapig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

..-

bb 55. rendőrségi felhívás

k bc/gk szb zs

1964. február 12.

budapest 16. kerületében, mátyásföldön, a szabadság ut és a széchenyi ut kereszteződésében február 11-én 18 óra 10 perc körül egy tehergépkocsi, amely gödöllő felől budapest felé közlekedett, halálra gázolta szakos bálint gyalogost. a tehergépkocsi vezetője a gázolás után a sebességet fokozva továbbhajtott. a rendőrség felkéri azokat, akik a gázolással kapcsolatban valamilyen adatot tudnak, jelentkezzenek a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedésrendészetén, személyesen: budapest, 14. kerület hungária körút 149, vagy telefonon a 220-848-as számon. /mti/

..-

bb 56. közlekedési balesetek

i bc/gk szb zs

1964. február 12.

a krisztina körút és a roham utca torkolatánál faragó ferenc, 12 éves tanuló átszaladt az uttesten és elütötte egy tehergépkocsi. a gyermeket súlyos sérüléssel a madarász utcai kórházba szállították.

a baross téren vargha lászló, 57 éves kőművest ittás állapotban elütötte egy személygépkocsi

a moszkva téren vida mihályné, 54 éves takarítónő mozgó 6-os villamosra akart felszállni. könnyebben megsérült és kórházba került.

jászai mari tér és szent istván körút torkolatában vasák károly, 74 éves nyugdíjas elcsengetett 15-ös villamosra akart felszállni, visszaesett és súlyosan megsérült. kórházba szállították. /mti/

..-

n
17.55/a

- 42 -

me

bb 60. a magyar-lengyel belkereskedelmi választékcseré

ok-lm vg

1964. február 12.

tárgyalásokra február 12-én hazánkba érkezett emil kolodziej, a lengyel belkereskedelmi miniszter első helyettese, a ferihegyi repülőtéren fogadására megjelent sebes sándor, a belkereskedelmi miniszter első helyettese és borsós lászló belkereskedelmi miniszterhelyettes. /mti/

..-

bb 61. autóskeping debrecenben, tájmuzeum a hortobágyon, - a hortobágyi intéző bizottság ülése

vid -l m vg

1964. február 12.

a hortobágyi intéző bizottság szerdán a hajduság idegenforgalmi helyein, debrecenben, hortobágyon és hajduszoboszlón helyszíni bejárásokkal egybekötött egésznapos tanácskozást tartott. debrecenben a nagyerdőben megsejlelték az autóskeping helyét. a tölgyes erdőben tavasszal 500 főt befogadó keping épül, amelynek színes, műanyag házain kívül érdekessége lesz, hogy zuhanyzóhoz elvezetik a debreceni termálvizet. a nyári idény kezdetére a bekötőutat is megépítik az egyébként teljes közművesítéssel ellátott kepinghez. debrecenből a hortobágyra utaztak a bizottság tagjai, ahol megnézték a műemlékké nyilvánított, ugynevezett szekérállás épületét, az országban egyetlen, 17. századból fennmaradt szekérállás még ebben az évben a hortobágyi intéző bizottság irányítása alá kerül, ott rendezik be a pusztai tájmuzeumát és ott kap helyet a hortobágyi idegenforgalmi kirendeltség is. hajduszoboszlón a béke üdülő különtermében beszéltek meg a helyszínen szerzett tapasztalatokat és tanácskoztak debrecen, hajduszoboszló és a hortobágy idegenforgalmának fejlesztéséről. /mti/

..-

..30/a

- 43 -

me

8.15
line

bb 62. időjárásjelentés

gk-lm hk

1964. február 12.

a meteorológiai intézet jelenti február 12-én, szerdán
19 órakor:

a hőmérséklet kissé csökken

várható időjárás csütörtök estig:

kisebb felhőátvonulások, szórvaosan havasesővel
vagy hózáporral. mérsékelt szél. várható legmagasabb nappali
hőmérséklet csütörtökön 0 - plusz 4 fok között. /mti/

--

bb 63. szülőfalujában, szőnyben dobi istvánt választották
küldöttként a megyei népfront-értekezletre

vid gk szb fm

1964. február 12.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke, komárom megye ország-
gyűlési képviselője szerdán délután szülőfalujába, szőnybe lát-
ogatott, hogy résztvegyen a helyi népfront-bizottság küldöttvá-
lasztó gyűlésén. társaságában volt nemeslaki tivadar, az mszmp
központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titká-
ra, kroszner lászló, a megyei tanács vb-elnöke és izsáki mihály,
a megyei népfront-bizottság titkára.

az elnöki tanács elnöke a gyűlés előtt elbeszélgetett a falu
vezetőivel, majd megtekintette az épülő nyolctantermes általános
iskolát.

este a művelődési házban tartott népfront-gyűlést tóth
ferenc, a községi népfront-bizottság elnökségének tagja, a szabad-
ság termelőszövetkezet elnökhelyettese nyitotta meg, majd sárai
ános, a helyi népfront-bizottság elnöke beszámolt a népfront mun-
kájáról.

a gyűlésen felszólalt dobi istván. elmondotta többek között,
hogy örömmel hallgatta a helyi népfront munkájáról szóló beszá-
molt. hasonló eredménnyel dolgoznak országszerte a népfront-bi-
zottságok, és ez egyik biztosítéka annak, hogy tovább erősödjék
a népi nemzeti egység.

a gyűlésen dobi istvánt választották küldöttként a megyei
népfront-értekezletre. /mti/

--

20.20/a

- 44 -

me

bb 64. ünnepélyesen megnyílt a nemzetközi diákszövetség vég-
rehajtó bizottságának budapesti ülése

t di/gk szb hk

1964. február 12.

szerdán este az egyetemi színpadon ünnepélyesen megnyitották
a nemzetközi diákszövetség végrehajtó bizottságának budapesti
ülését. részt vett az eseményen dr. polinszki károly művelődés-
ügyi miniszterhelyettes és nádasdi józsef, a magyar ifjúság or-
szágos tanácsának elnöke. komáromi éva, az eötvös loránd tudo-
mányegyetem diákjainak nevében, vajó péter, a magyar országos
diákbizottság elnöke a magyar fiatalok nevében üdvözölte a vég-
rehajtó bizottság tagjait. ezután dr. zbynek vokrouhlicky, a
nemzetközi diákszövetség elnöke mondott megnyitó beszédet. a
végrehajtó bizottság csütörtökön folytatja munkáját. /mti/

--

me

21.20

- 45 -

- v é g e -

me

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7, Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. február 13.

bb 1. újrendszerű általános iskolai felnőttoktatás a csepel vas- és fémművekben

i áe/tr-lm fm

1964. február 13.

az országos pedagógiai intézet és a művelődésügyi minisztérium több új módszerrel kísérletezik, hogy a felnőttek számára megkönnyítsék a tanulást és különösen az általános iskola anyagát tegyék hozzáférhetővé az életkori sajátosságoknak megfelelő módszerekkel. országsszerte több „kísérleti osztályt”, szerveztek, hogy kipróbálják, majd meghonosítsák a legjobbnak látszó módszereket.

a csepel vas- és fémművekben - ahol a gyár általános iskolájában több mint ezer munkás tanul- két kísérleti osztály működik. itt a segéd munkások az általános iskolával egyidőben, azon belül sajátítják el a szakmunkásképzés elméleti anyagának nagyrésztét is. eddig ugyanis 5-6 év kellett ahhoz, hogy egy 6 elemű végzett segéd munkás befejezhesse az általános iskolát, majd szakmát tanuljon. ilyen hosszú tanulásra pedig a javarészt középkorú segéd munkások nem igen vállalkoznak. az új kísérleti osztályban két év alatt elvégezhetik a 7.-8. osztályt és a tananyagban a gépészeti, kohászati szakmunkásképzés anyagának nagyrésztét. az iskola elvégzése után már csak 8-10 hetes tanfolyam elvégzése szükséges a szakmunkásvizsgálathoz.

ugyancsak csepelen egy másik kísérleti osztályban próbálkoznak azzal is, hogy a 7.-8. osztályt egy év alatt végezhessék el. ilyen évösszevonásra ezelőtt ugyanis csak a 6. osztályig volt mód. a félévi vizsgák tanúsága szerint a kísérleti oktatás a gyakorlatban jól beválk és nagy segítség a felnőtteknek az iskolai ismeretek pótlásához. hasonló kísérleti osztályok működnek néhány vidéki városban is./mti/

--

-1-